

ბანათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

ეკონომიკა, ბაკალავრიატი (პირველი საფეხური)

სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღი: 11 ნოემბერი 2021

დასკვნის წარდგენის თარიღი: 6 დეკემბერი, 2021

თბილისი

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ¹

¹ ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში: მიეთითება ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულებები; „დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდის“ და „დაწესებულების სახის“ მითითება არ არის სავალდებულო უცხო ქვეყნის დაწესებულებ(ებ)ისათვის

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	სსიპ-აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	212693049
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება	ეკონომიკა
უმაღლესი განათლების საფეხური	ბაკალავრიატი (პირველი საფეხური)
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია ²	ეკონომიკის ბაკალავრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	ეკონომიკა 0311
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/საგნების/საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება (მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში)	-
სწავლების ენა	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	240
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)	აკრედიტებული 119., 17.10.2011

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ეკა ლეკაშვილი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	მურმან კვარაცხელია, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	დავით ქარცივაძე, კომპანია „იმედი L“ საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია,	მიხეილ ბიჭია, ივანე ჯავახიშვილის

² უცხო ქვეყნის დაწესებულებასთან ერთად ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შემთხვევაში თუ განსხვავდება მისანიჭებელი კვალიფიკაციის ფორმულირება, მიეთითება ცალ-ცალკე დაწესებულებების მიხედვით

ქვეყანა)	სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (მოწვეული ლექტორი), საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნინო ტალიკაძე, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემადგამელი დასკვნა

▪ **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ**

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ აკრედიტაციის მიზნით შესაფასებლად წარმოდგენილი საბაკალავრო პროგრამა „ეკონომიკა“ მოქმედებს აკრედიტაციის რეჟიმში საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის N119 გადაწყვეტილების საფუძველზე. აღსანიშნავია, რომ უნივერსიტეტი ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამას 1992 წლიდან ახორციელებს. პროგრამის მართვა ხორციელდება ამავე უნივერსიტეტის ბიზნესის, სამართლისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეკონომიკის დეპარტამენტის მიერ.

საბაკალავრო პროგრამის ხანგრძლივობაა 4 აკადემიური წელი. 120 ECTS კრედიტი ეთმობა სპეციალობის სავალდებულო კურსებს, 10 ECTS კრედიტი - ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევით კურსებს, 50 ECTS კრედიტი თავისუფალ სავალდებულო კურსებს, 60 ECTS კრედიტი გამოყოფილია დამატებითი (Minor) პროგრამისთვის. 15 ECTS კრედიტი თავისუფალი სავალდებულო კურსებიდან უცხო ენას ეთმობა (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, რუსული). ძირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო კურსების ნაწილში 5 ECTS კრედიტით წარმოდგენილია საწარმოო პრაქტიკა, ხოლო ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევით სასწავლო კურსებში 10 ECTS კრედიტით - საბაკალავრო ნაშრომი.

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა პრიორიტეტული მიმართულებას წარმოადგენს. პროგრამამ რამდენჯერმე განიცადა მოდიფიცირება მოქმედების პერიოდში. გადამუშავების პროცესში გათვალისწინებული იქნა ეკონომიკის მიმართულებით შრომის ბაზრის კვლევის შედეგები. ასევე, გათვალისწინებულ იქნა აკრედიტაციის საბჭოს რეკომენდაციები, გარე ექსპერტთა თვალსაზრისები. გადამუშავებული პროგრამა უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი პროცედურების დაცვით დამტკიცდა აკადემიური საბჭოს მიერ. პროგრამის და მისი კომპონენტების სწავლის შედეგები გადამუშავდა „ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს და სწავლის სფეროების კლასიფიკატორთან“ (საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის ბრძანება N 69/ნ. 2019 წლის 10 აპრილი) შესაბამისობაში მოსაყვანად; დაიხვეწა პროგრამის სტრუქტურა და დიზაინი; გამრავალფეროვნდა არჩევითი სასწავლო კურსების ჩამონათვალი; შეიცვალა შეფასების სისტემა, სააუდიტორიო დატვირთვები; დაიხვეწა სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები; შემუშავდა სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი და სხვა.

სწავლების ენა არის ქართული. პროგრამის ხანგრძლივობა 4 აკადემიური წელი. პროგრამას ბოლო 5 წლის განმავლობაში ჰყავს ჩარიცხული 450 სტუდენტი, რომელთაგან

სტატუსშეწყვეტილია - 14, სტატუსშეჩერებული - 56, 52 კი კურსდამთავრებულია. 2020 წელს კურსდამთავრებულთა 73,8 % დასაქმდა, მათგან 56,2% კვალიფიკაციის მიხედვით. ბოლო 5 წლის განმავლობაში 61-მა კურსდამთავრებულმა გააგრძელა სწავლა მაგისტრატურის საფეხურზე. პროგრამაში ჩართულია 34 აკადემიური პერსონალი, რომელთაგან 24 აფილირებულია.

აღსანიშნავია, რომ პროგრამის გადამუშავების პროცესში აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან ერთად ჩართულნი იყვნენ სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და დამსაქმებლები. დამსაქმებელთა გამოკითხვა ჩატარდა საინიციატივო ჯგუფის ორგანიზებით. პროგრამამ გაიარა გარე ექსპერტიზა.

▪ აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

საგანმანათლებლო პროგრამის სააკრედიტაციო შეფასება განხორციელდა დისტანციური ფორმატით, კომუნიკაციის თანამედროვე ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით, ა.წ. 11 და 12 ნოემბერს. ვიზიტამდე, ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარემ გადაანაწილა წევრებზე კონკრეტული დავალებები და დაგეგმა დისტანციური წინამოსამზადებელი შეხვედრა. ექსპერტთა ჯგუფის წევრებმა გაცვალეს ინფორმაცია, შეაჯერეს კონკრეტული ბუნდოვანი საკითხები, კითხვები და ერთმანეთს გაუზიარეს მოსაზრებები საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის შესახებ. დააზუსტეს იმ საკითხთა წრე, რომელიც განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევდა. შეთანხმდა სააკრედიტაციო ვიზიტის განრიგი. შემუშავდა შეკითხვების ჩამონათვალი. უნივერსიტეტს გაეგზავნა დამატებითი დოკუმენტებისა და მასალების წარმოდგენის თხოვნა, მათ შორის: პრაქტიკის დღიურები; შრომის ბაზრის კვლევა; ლიტერატურის შექმნის დოკუმენტები (ბოლო 1 წლის მონაცემები); დისტანციური სწავლების ადმინისტრირების წესი; სამეცნიერო ელექტრონული ბაზების გამოყენებისა და ერაზმუს + პროგრამაში სტუდენტთა მონაწილეობის სტატისტიკა; სილაბუსებში მითითებული ლიტერატურა (შერჩევით) და ა.შ. უსდ-მ ექსპერტებს წარუდგინა დამატებითი ინფორმაცია და დოკუმენტები ექსპერტების მოთხოვნის საფუძველზე.

დისტანციური შეფასება დაიწყო შეხვედრის განრიგით გათვალისწინებულ დროს, ექსპერტთა სრული შემადგენლობით. ჩატარდა დღის წესრიგით განსაზღვრული ყველა შეხვედრა. ექსპერტებს ჰქონდათ შესაძლებლობა, გაცნობოდნენ ყველა დოკუმენტს, რომლითაც დასტურდებოდა თვითშეფასების ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტებში წარმოდგენილი ინფორმაცია. უსდ-მ შეძლებისდაგვარად უზრუნველყო ინტერვიუს პროცესის გამართულად წარმართვა.

• საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა

შესაფასებლად წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამა შეფასდა აკრედიტაციის სტანდარტების მიხედვით. კერძოდ, 1.1 - მეტწილად შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 1.2 - მეტწილად შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 2.1 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 2.2 - მეტწილად შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 2.3 - ნაწილობრივ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის

სტანდარტთან; 2.4 - მეტწილად შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 2.5 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 2.6 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 3.1 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 4.1 - მეტწილად შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 4.2 - მეტწილად შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 4.3 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 4.4 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 5.1 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 5.2 - სრულ შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან; 5.3 - მეტწილად შესაბამისობაშია აკრედიტაციის სტანდარტთან.

▪ რეკომენდაციები

1. გადამუშავდეს ეკონომიკის დამატებითი (Minor) პროგრამა მიზნების, შედეგებისა და შესაბამისად, ყველა შემადგენელი კომპონენტის გათვალისწინებით.
2. გადამუშავებას საჭიროებს პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგებიდან რიგით მე-2 და მე-6 შედეგი. კერძოდ, (2) ითვალისწინებს ეკონომიკის თანამედროვე კონცეფციებს, თეორიებს და პრინციპებს პრაქტიკაში და (6) ქმნის ეკონომიკის აქტუალურ საკითხებთან დაკავშირებით, წინასწარ განსაზღვრული მითითებებით, კვლევითი ხასიათის ნაშრომს, ეთიკური ნორმების დაცვით. ამ მიზნით რეკომენდებულია საბაკალავრო ნაშრომის სასწავლო კომპონენტის სტატუსის ცვლილება - არჩევითიდან სავალდებულო სახით.
3. მიზანშეწონილია, გადამუშავდეს პროგრამის სტრუქტურა, თანმიმდევრულობისა და ლოგიკურობის პრინციპის გათვალისწინებით. ასევე, წინაპირობების ცვლილებით გაფართოვდეს სტუდენტთა დაშვება „საბაკალავრო ნაშრომზე“ და მასში აისახოს აკადემიური წერისა და საბაზისო კვლევითი უნარების ცოდნის მიზანშეწონილობა.
4. რეკომენდებულია, სასწავლო კურსის „სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები“ დასახელება დაზუსტდეს და სილაბუსის შინაარსი შეიცვოს რელევანტური თემატიკით ისე, რომ ეკონომიკასთან მჭიდრო კავშირი ჩანდეს;
5. გადამუშავდეს მსოფლიო ეკონომიკის სასწავლო კურსის შინაარსი, ან შეიცვალოს სასწავლო კურსის სახელწოდება;
6. საინფორმაციო ტექნოლოგიური ცოდნისა და უნარების გაძლიერების მიზნით ეკონომეტრიკისა და სტატისტიკის მიმართულებით, პრაქტიკული ნაწილის სწავლებისას გამოყენებული იყოს ისეთი პროგრამები, როგორებიცაა: SPSS, STATA ან სხვა;
7. რეკომენდებულია, ციფრული ეკონომიკის მიმართულებით გადაიხედოს პროგრამის სტრუქტურა, ან სასწავლო კურსების თემატიკა;
8. უსდ-მ უზრუნველყოს საწარმოო პრაქტიკის ორგანიზებულად განხორციელება და დამსაქმებლებთან გაფორმებულ მემორანდუმებში აისახოს სტუდენტების რაოდენობა და სტაჟირების ხანგრძლივობა;
9. უნივერსიტეტმა უფრო მეტად იზრუნოს აკადემიური პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე.

10. აუცილებელია პროგრამის საკვანძო საკითხების ირგვლივ ინფორმირებულობის ხარისხის გაზრდა და პროგრამის ხელმძღვანელის უფლებამოსილებების უფრო ქმედითად გამოყენება.
11. რეკომენდებულია შიდა ხარისხის მექანიზმების შესრულებაზე, ასევე, მონიტორინგის პროცედურის (გამოკითხვები, ანკეტებიდან გამომდინარე შედეგები, მათი ანალიზი და სხვა) აქტიურ პრაქტიკაში ეფექტიანად გამოყენებასა და გასაუმჯობესებელი მხარეების გამოსწორებაზე აქცენტების გაკეთება.

▪ **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**

1. სასურველია, სასწავლო კურსების სილაბუსებში თითოეული სალექციო თემის მიხედვით აისახოს სავალდებულო ლიტერატურა კონკრეტული გვერდების მითითებით.
2. სასურველია, თანამედროვე, 2016 წლის შემდეგ გამოცემული მოწინავე ლიტერატურის მითითება სილაბუსებში.
3. სასურველია, დაიხვეწოს შეფასების სისტემა, კერძოდ, გამრავალფეროვნდეს შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის შეფასების კომპონენტები, რომლებიც ორიენტირებული იქნება მეტწილ პრაქტიკულ მხარესა და თეორიის პრაქტიკულ გამოყენებაზე;
4. გაუმჯობესდეს პერსონალის და სტუდენტების ინფორმირებულობა პროგრამაზე, რომელიც პლაგიატზე ნაშრომების შემოწმების შესაძლებლობას იძლევა; სასურველია კურსდამთავრებულთა ქსელის აქტიური ამოქმედება შესაბამისი ღონისძიებების მოწყობით (მაგალითად, დამსაქმებელთა მოთხოვნების მიხედვით კურსდამთავრებულთა ფორტფოლიოების შექმნა); ასევე, სასურველია, შეიქმნას დარგის პოტენციურ დამსაქმებელთა ბაზა. შესაძლებელია, დაიგეგმოს შესაბამისი დამხმარე ღონისძიებებიც.
5. სასურველია კარიერული სამსახურის გააქტიურება სტუდენტთა კვალიფიკაციის შესაბამისად დასაქმების მიზნით; კერძოდ, ადმინისტრაციის მხრიდან გააქტიურდეს შეხვედრა/სემინარების ორგანიზება დარგის პოტენციურ დამსაქმებლებთან.
6. გააქტიურდეს სტუდენტთა ჩართულობა სამეცნიერო-კვლევით აქტივობაში და სათანადოდ იქნას გამოყენებული უნივერსიტეტის საბიბლიოთეკო შესაძლებლობები.
7. სასურველია უსდ-მ უზრუნველყოს პრაქტიკული კომპონენტებისთვის შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფა (SPSS და ა.შ).
8. სასურველია, ბიუჯეტის დოკუმენტში უფრო დეტალურად აისახოს კონკრეტული აქტივობები.
9. სასურველია, უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიშში მე-2 და მე-5 სტანდარტების ბოლოს მიეთითოს „გასაუმჯობესებელი მხარეებიც“. შიდა ხარისხის მექანიზმის ფარგლებში უწყვეტი გაუმჯობესების კონტექსტში ეს ნაწილი საჭიროებს დაზუსტებას.
10. უზრუნველყოფილ იქნას პროგრამის საკვანძო საკითხების ირგვლივ პროგრამის ხელმძღვანელის ინფორმირებულობის ხარისხის გაზრდა და მისი უფლებამოსილებების უფრო ქმედითად გამოყენება.

11. კარგი იქნება პროგრამის განვითარების პროცესში გარე ექსპერტის ფარგლებში გამოთქმული რეკომენდაციებისა და უცხოური გამოცდილების უფრო მეტად გათვალისწინება-გაზიარება.
12. სასურველია, უნივერსიტეტმა ჩამოაყალიბოს უშუალოდ ელექტრონული სწავლების ადმინისტრირების წესი, რომელიც სასწავლო პროცესის სრულ ციკლს შეეხება; ასევე, შეიმუშავოს გზამკვლევები და დისტანციური სწავლის ხარისხის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი წინადადებები თუ რეკომენდაციები.

▪ **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)**

- მისასალმებელია სტუდენტის ინტერესებზე მორგებული ბიბლიოთეკის არსებობა და მრავალფეროვან საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ბაზებზე წვდომა უნივერსიტეტის ფარგლებს გარეთ.
- უსდ აწესებს ფულად ჯილდოს და სხვა წამახალისებელ ღონისძიებებს ლექტორთა აქტივობის გასაზრდელად.

▪ **ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

უნივერსიტეტის ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაცია შედგა 2011 წელს. აკრედიტაციის ექსპერტებთან მიგნებები ეხებოდა, ერთი მხრივ, ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფის ანალიზის განხორციელებას, მეორე მხრივ, პროგრამის შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემის მექანიზმის ჩამოყალიბებას, კერძოდ „დაგეგმე-განახორციელე-შეამოწმე-განავითარე“ ციკლის სისტემატიზაციასა და მის დოკუმენტურად ასახვას. ეს რეკომენდაციები უნივერსიტეტმა სრულად გაიზიარა.

• **მოსაზრებები უნივერსიტეტის არგუმენტირებული პოზიციის შესახებ**

უნივერსიტეტმა ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის აკრედიტაციის დასკვნის პროექტში აღნიშნული რეკომენდაციების პასუხად წარმოადგინა მოსაზრებები უნივერსიტეტის არგუმენტირებული პოზიციის შესახებ, საიდანაც ჩანს, რომ დაწესებულებამ რეკომენდაციების გარკვეული ნაწილი გაითვალისწინა. კერძოდ, 1.2 და 2.4 რეკომენდაციები.

5.1 რეკომენდაციით უსდ-ს მოეთხოვენდა უმაღლესი (აკადემიური) საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების ინსტრუქციის (დანართი 4-EP-QA 1.1) ჩანაწერების შესაბამისობაში მოყვანა ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოსა და სწავლის სფეროების კლასიფიკატორთან. დაწესებულების საპასუხო წერილში მოთითებული იყო, რომ

აღნიშნული დოკუმენტის წარმოდგენისას დაფიქსირდა შეცდომა. ექსპერტთა ჯგუფმა გაითვალისწინა დაწესებულების თვალსაზრისი, გადაამოწმა დოკუმენტი მითითებულ ბმულზე და შესაბამისად, მოხსნა რეკომენდაცია.

რაც შეეხება 1.1. რეკომენდაციას, გათვალისწინებულია ნაწილობრივ, რადგან არ ჩანს თვალსაზრისში, რომ ეკონომიკის Minor პროგრამის მიზნები და შედეგები გადამუშავდა ახალი სტრუქტურის მიხედვით; ნაწილობრივ არის გათვალისწინებული 2.2 ქვესტანდარტზე რეკომენდაცია, რადგან ცვლილებებში აღინიშნა მხოლოდ საბაკალავრო ნაშრომთან დაკავშირებული ნაწილი და სხვა სასწავლო კურსების წინაპირობებზე არ არის ინფორმაცია წარმოდგენილი; 2.3 ქვესტანდარტის რეკომენდაცია არ არის იმ მიმართულებით გათვალისწინებული, რაც ექსპერტთა ჯგუფის თვალსაზრისია - ცვლილებები განხორციელდა სხვა მიმართულებით; 4.1 კომპონენტთან დაკავშირებით აღნიშნულია დაწესებულების მზაობის შესახებ ლექსტორთა პროფესიული გადამზადების კუთხით, თუმცა ხელმძღვანელთან მიმართებაში აღინიშნა, რომ ფუნქციები ქმედითია; 5.3 კომპონენტის რეკომენდაცია სამომავლოდ იქნება გათვალისწინებული

რაც შეეხება რეკომენდაციებს, რომლებიც არ გაითვალისწინა დაწესებულებამ - ეხება ციფრული ეკონომიკის თემის აქტუალიზაციას პროგრამაში და პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენების გაძლიერებას. ექსპერტთა ჯგუფს მიაჩნია, რომ აღნიშნული რეკომენდაციების გათვალისწინება მიზანშეწონილია.

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები

შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული და რა წვლილი შეაქვს სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შესაფასებლად წარმოდგენილი ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის მიზნები გადამუშავდა მისი მოქმედების პერიოდში განხორციელებული სტრუქტურული ცვლილებების შესაბამისად, დამსაქმებელთა და კურსდამთავრებულთა, სტუდენტთა მოთხოვნების კვლევის შედეგების, ეკონომიკის სფეროში მიმდინარე თანამედროვე ტენდენციების გათვალისწინებით. პროგრამა ცვლილებებით დამტკიცდა აკადემიური საბჭოს სხდომაზე (N 45(20/20) 21 ივლისი, 2021 წელი). ეკონომიკის ძირითად პროგრამასთან ერთად გადამუშავდა ეკონომიკის დამატებითი (Minor) პროგრამაც.

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის მიზანია შრომის ბაზრის მოთხოვნის შესაბამისი კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება, რომელთაც ექნებათ ეკონომიკის სფეროში ფართო თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები.

პროგრამა მიზნად ისახავს ბაკალავრს:

- შეასწავლოს ეკონომიკის ფუნქციონირების კანონზომიერებები მიკრო, მაკრო, საერთაშორისო და რეგიონულ დონეებზე;
- შესძინოს ეკონომიკის სხვადასხვა სფეროში წარმოქმნილი ეკონომიკური პრობლემების გაანალიზების შესაბამისი კომპეტენცია;
- გამოუმუშავოს ეკონომიკური მოვლენების კრიტიკული და კრეატიული გააზრებისა და კვლევით პროცესში მონაწილეობის უნარი.

პროგრამის მიზნები ნათლად არის ჩამოყალიბებული, რეალისტური და მიღწევადია. მასში ასახულია ის ცოდნა, უნარები და კომპეტენციები, რომელიც ექნება კურსდამთავრებულს პროგრამის დასრულების შემდეგ. პროგრამის მიზნები ემსახურება იმ ცოდნისა და უნარების შექმნას, რომელიც ეკონომიკის სფეროში შემეცნებითი და პრაქტიკული საქმიანობის წარმართვას უზრუნველყოფს რთული და გაუთვალისწინებელი პრობლემების გადაწყვეტისას. პროგრამას მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

პროგრამა შეესაბამება, ზოგადად, უსდ-ის მისიას, რომელიც „ეფუძნება რა ფაზისისა და გელათის აკადემიების ტრადიციებს, „უნივერსიტეტების დიდი ქარტიის“ პრინციპებსა და უმაღლესი განათლების ეროვნულ და ევროპულ სტანდარტებს, ისწრაფვის უზრუნველყოს მაღალი ხარისხის განათლება და კვლევითი საქმიანობა, ხელი შეუწყოს სტუდენტების პიროვნულ განვითარებას, აღზარდოს პროფესიონალები და ლიდერები. უნივერსიტეტი აცნობიერებს საზოგადოების წინაშე პასუხისმგებლობას და მიზნად ისახავს, თავისი საქმიანობით წვლილი შეიტანოს ქალაქის, რეგიონისა და მთლიანად

ქვეყნის განვითარებაში. ამ მიზნით იგი უზრუნველყოფს მთელი ცხოვრების მანძილზე უწყვეტი განათლების პროგრამებისა და სერვისების მიწოდებას, ახალი ცოდნის შექმნა-გავრცელებასა და სხვადასხვა დაინტერესებულ პირთან ერთად ჩართული საზოგადოებრივი პოლიტიკის ფორმირების პროცესში“.

უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმა ითვალისწინებს ინტერნაციონალიზაციის გაძლიერების კომპონენტს, რისთვისაც აქცენტი კეთდება საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერებაზე, პროგრამების ინტერნაციონალიზაციაზე, უცხოელი სტუდენტებისა და პროფესორების რაოდენობის ზრდაზე, უცხოელი სტუდენტებისათვის სერვისების გაფართოებაზე, უნივერსიტეტის საერთაშორისო კავშირების ინტენსიფიკაციაზე და ა.შ. ინტერნაციონალიზაციის კომპონენტი ასახულია ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმაში და შესაფასებლად წარმოდგენილ პროგრამაში. პროგრამით გათვალისწინებულია უცხო ენის სწავლება 15 ECTS კრედიტის მოცულობით (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული, რუსული), სტუდენტებისა და პერსონალის საერთაშორისო თანამშრომლობას და ა.შ.

როგორც თვითშეფასების მასალებიდან და ინტერვიუდან გაირკვა, თვითშეფასების ჯგუფის ფარგლებში შეიქმნა საინიციატივო ჯგუფი, რომელმაც ჩაატარა დამსაქმებელთა გამოკითხვა. ცალკე გამოკითხვა 9 დამსაქმებელი და 276 კურსდამთავრებული, ხოლო შემდეგომ რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში გამოკითხვა 60 რესპოდენტი. მიღებული პასუხები შესაძლებელია გამოყენებულ იქნას შრომისა და განათლების ბაზარზე მიმდინარე ძირითადი ტენდენციების აღსაქმელად. გამოკითხვის შედეგად განისაზღვრა დამსაქმებლების მხრიდან შემოთავაზებული მოთხოვნები, როგორებიცაა სხვადასხვა დაწესებულებებთან თანამშრომლობის გაფართოება; სასწავლო კურსის „საორგანიზაციო და საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევები“ და საბაკალავრო ნაშრომის შემოღება, პრაქტიკული კომპონენტების გაძლიერება და ა.შ., რაც აისახა პროგრამაში. პროგრამის ხელმძღვანელის, აფილირებული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის, დაინტერესებული მხარეების მონაწილობით, მათი თვალსაზრისების გათვალისწინებით გადამუშავდა პროგრამის მიზნები და სწავლის შედეგები, მათი მიღწევის სწავლისა და სწავლების მეთოდები, სასწავლო კურსების ჩამონათვალი და სილაბუსების შინაარსი. პროგრამის შედეგები გაზიარებულია პროგრამაში ჩართული პირების მიერ.

შესაფასებლად წარმოდგენილი საბაკალავრო პროგრამა საჯარო და ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებგვერდზე.

აღსანიშნავია, რომ ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამასთან ერთად, აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის დასადგენად ექსპერტთა ჯგუფის მიერ შეფასდა ეკონომიკის დამატებითი (Minor) პროგრამა. იგი 60 ECTS კრედიტს მოიცავს. აღსანიშნავია, რომ ეკონომიკის ძირითადი და დამატებითი პროგრამების მიზნები და შედეგები ერთმანეთს ემთხვევა. ამასთან, დამატებითი (Minor) პროგრამაში გვხვდება სასწავლო კურსების არჩევითობის შესაძლებლობა, რაც იმას ნიშნავს, რომ სხვადასხვა სასწავლო კურსებით შესაძლებელია მიღწეულ იქნას ერთი და იგივე შედეგი. აღნიშნული ხარვეზის შესახებ ეცნობა პროგრამის ხელმძღვანელს და მასში ჩართულ მონაწილე აკადემიურ პერსონალს. მათ გამოხატეს მზაობა, გადაამუშაონ დამატებითი (Minor) პროგრამა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანამართლებლო პროგრამა;
- უსდ-ის მისია და სტრატეგია;
- პროგრამის თვითშეფასების დოკუმენტი;
- უსდ-ის ვებგვერდი: <https://atsu.edu.ge/> ;
- ფაკულტეტის სტრატეგიული გეგმა;
- დამატებითი (Minor) პროგრამის საფუძვლები;
- შრომის ბაზრის და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზი;
- პროგრამის მიზნები და შედეგები;
- პროგრამის განხორციელებაში ჩართულ პირებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია, გადამუშავდეს ეკონომიკის დამატებითი (Minor) პროგრამა მიზნების, შედეგების და, შესაბამისად, ყველა შემადგენელი კომპონენტის გათვალისწინებით.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში):

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას;
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს;
- შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის სწავლის შედეგები ჩამოყალიბებულია შემდეგი სახით: „ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული:

- (1) ხსნის ეკონომიკის თეორიულ საფუძვლებს და ეკონომიკის მიკრო, მაკრო, საერთაშორისო და რეგიონული დონეზე ფუნქციონირების კანონზომიერებებს;
- (2) ითვალისწინებს ეკონომიკის თანამედროვე კონცეფციებს, თეორიებს და პრინციპებს პრაქტიკაში;
- (3) აანალიზებს ეკონომიკური პროცესების ამსახველ სტატისტიკურ მონაცემებს;
- (4) აჩვენებს გარკვეული ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრის გზებს;
- (5) აყალიბებს არგუმენტირებულ დასკვნებს ეკონომიკურ მოვლენებსა და პროცესებზე.
- (6) ქმნის ეკონომიკის აქტუალურ საკითხებთან დაკავშირებით, წინასწარ განსაზღვრული მითითებებით, კვლევითი ხასიათის ნაშრომს, ეთიკური ნორმების დაცვით.

წარმოდგენილი შედეგებიდან ექსპერტთა ჯგუფმა მიიჩნია, რომ გადამუშავებას მოითხოვს რიგით მე-2 და მე-6 შედეგები, რადგან რიგით მე-2 შედეგის გაზომვა შეუძლებელია. რიგით მე-6 სწავლის შედეგი, რომელიც ავტონომიურობისა და პასუხისმგებლობის შედეგზე უნდა გადიოდეს, თავის თავში მოიცავს ისეთ განმარტებას („წინასწარ განსაზღვრული მითითებებით“), რომელიც ავტონომიურობას, როგორც შედეგს გამორიცხავს. ამასთან, საბაკალავრო ნაშრომი არჩევითი კომპონენტია, შესაბამისად, ყველა კურსდამთავრებულს შესაძლებელია არ ჰქონდეს ეს სასწავლო კომპონენტი არჩეული. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მიზანშეწონილია საბაკალავრო ნაშრომის სასწავლო კომპონენტის სტატუსის ცვლილება - არჩევითიდან სავალდებულო სასწავლო კომპონენტებში გადატანა.

პროგრამის დარჩენილი შედეგები მისანიჭებელ კვალიფიკაციასთან „ეკონომიკის ბაკალავრი“ თანხვედრაშია, შეესაბამება პროგრამის მიზნებს და კვალიფიკაციათა ჩარჩოს ბაკალავრიატის საფეხურის დონეს.

საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებაში ჩართულობა დაადასტურეს დაინტერესებულმა მხარეებმა: ადმინისტრაციამ, აკადემიურმა პერსონალმა, მოწვეულმა პერსონალმა, სტუდენტებმა, კურსდამთავრებულებმა და დამსაქმებლებმა. დაწესებულების წარმომადგენლებმა მათ გააცნეს სწავლის შედეგები.

პროგრამის შედეგები შესაბამისობაშია კურსდამთავრებულთა დასაქმების სფეროების მოთხოვნებთან, სადაც საქმიანობის სფეროსთვის დამახასიათებელი შემეცნებითი და პრაქტიკული უნარები მოითხოვება რთული და გაუთვალისწინებელი პრობლემების გადასაჭრელად. აღსანიშნავია, რომ პროგრამის შედეგების განსაზღვრისთვის უნივერსიტეტმა დამსაქმებელთა გამოკითხვა ჩაატარა და ისე მოახდინა შედეგების მოდიფიკაცია.

საგანმანათლებლო პროგრამაში წარმოდგენილია პროგრამის მიზნებსა და სწავლის შედეგებს შორის კავშირის რუკა. ასევე, პროგრამის სწავლის შედეგების სასწავლო

კურსებთან კავშირის რუკა.

პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასება რეგულირდება ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების გეგმით. ამ დოკუმენტის მიხედვით, განისაზღვრება სწავლის შედეგების შეფასების პირდაპირი და არაპირდაპირი მეთოდები. საგანმანათლებლო პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგისთვის დადგენილია სამიზნე ნიშნული და მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, ასევე, ამ სამიზნე ნიშნულების შეფასების მეთოდები. პროგრამის სწავლის შედეგების გაზომვა მოხდება აკადემიურ წელიწადში ერთხელ, ხოლო პროგრამის თითოეული კომპონენტის შედეგის გაზომვა მოხდება კურიკულუმის რუკის მიხედვით, სემესტრის ბოლოს; პროგრამის სწავლის შედეგების გადახედვა და მონიტორინგი მოხდება ორწლიან დინამიკაში. თუ პროგრამის დასრულების შემდეგ სწავლის შედეგების შეფასების დონე სამიზნე ნიშნულებთან თანხვედრაშია არ იქნება, საჭიროების შემთხვევაში მოხდება პროგრამის მიზნების/ შინაარსის/სწავლის შედეგების შეფასების სისტემის მოდიფიცირება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა;
- ინტერვიუ უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან, თვითშეფასების ჯგუფთან და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელთან;
- დამსაქმებლებთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუს შედეგები;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- სამიზნე ნიშნულები;
- პროგრამის მიზნების სწავლის შედეგებთან შესაბამისობის რუკა;
- პროგრამის ხელმძღვანელსა და პროფესორ-მასწავლებლებთან ინტერვიუს შედეგები;
- კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი.

რეკომენდაციები:

გადამუშავებას საჭიროებს პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგებიდან რიგით მე-2 და მე-6 შედეგი. კერძოდ, (2) ითვალისწინებს ეკონომიკის თანამედროვე კონცეფციებს, თეორიებს და პრინციპებს პრაქტიკაში და (6) ქმნის ეკონომიკის აქტუალურ საკითხებთან დაკავშირებით, წინასწარ განსაზღვრული მითითებებით, კვლევითი ხასიათის ნაშრომს, ეთიკური ნორმების დაცვით. ამ მიზნით რეკომენდებულია საბაკალავრო ნაშრომის სასწავლო კომპონენტის სტატუსის ცვლილება - არჩევითიდან სავალდებულო სასწავლო კომპონენტებში გადატანა.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში):

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		✓		

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის მიერ შეფასებული სსიპ-ის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ეკონომიკა“, ძირითადად, პასუხობს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობად განიხილება:

ა. სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი და ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგები;

ბ. ერთიანი ეროვნული გამოცდების გარეშე, პროგრამაზე სტუდენტთა მიღება ხდება კანონმდებლობის შესაბამისად;

გ. ეკონომიკის პროგრამაზე ჩარიცხვა ან გადმოყვანის წესით ჩარიცხვა უცხო ქვეყნის აღიარებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან ეფუძნება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადაწყვეტილებას. ამასთან, პროგრამაზე ჩარიცხვა შეიძლება შიდა და გარე მობილობის წესით, კანონისა და უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი შიდა რეგულაციების მიხედვით.

სწორადაა განსაზღვრული სტუდენტების პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები და პროცედურები. ეს ჩანს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად პროგრამაზე დაშვების წინაპირობების სრულად დაცვაში. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები საჯაროა და ხელმისაწვდომია ნებისმიერი დაინტერესებული პირისთვის. პროგრამაზე მიღების წინაპირობები განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებგვერდზე www.atsu.edu.ge.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 4 თებერვლის №10/ნ ბრძანება „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გადასვლის წესისა და საფასურის დამტკიცების შესახებ“;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი: www.atsu.edu.ge;
- დადგენილება №12 (17/18) „სტუდენტის სტატუსის მოპოვების, შეჩერების, შეწყვეტის, აღდგენის, მობილობის, კვალიფიკაციის მინიჭებისა და მიღებული განათლების აღიარების წესის დამტკიცების შესახებ“;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამა მეტწილად შეესაბამება მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის საფუძვლებს. პროგრამის წინაპირობები თვითშეფასების კითხვარებისა და ჩატარებული ინტერვიუების მიხედვით მეტწილად უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის დასახული შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია თანხვედრაშია პროგრამის შინაარსთან და მისაღები ცოდნის შედეგებთან.

პროგრამა აგებულია ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის შესაბამისად. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებს. პროგრამის სტრუქტურა მეტწილად შესაბამისობაშია მისანიჭებელ კვალიფიკაციასთან და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას (დეტალურად იხილეთ ქვესტანდარტი 2.3.); პროგრამაში შემავალი სასწავლო კომპონენტების თანმიმდევრულობა და ლოგიკურობა გარკვეულ კითხვებს ბადებს, თუ მათ განვიხილავთ მოცემული კურიკულუმის მიხედვით, სადაც უამრავ კურსს არ აქვს წინაპირობა.

საგანმანათლებლო პროგრამაში წარმოდგენილია პროგრამის მიზნებსა და სწავლის შედეგებს შორის კავშირის რუკა. ასევე, პროგრამის სწავლის შედეგების სასწავლო კურსებთან კავშირის რუკა, სადაც ბუნდოვანია პროგრამის სასწავლო კურსების თანმიმდევრულობა შედეგების გაცნობის, გაღრმავებისა და განმტკიცების საფუძველზე. კონკრეტულად, ისეთი სასწავლო კურსები, როგორებიცაა - ეკონომიკური აზრის ისტორია, ბუნებათსარგებლობის ეკონომიკა, ეკონომიკური სტატისტიკა, უძრავი ქონების ეკონომიკის საფუძვლები, ურბანული და რეგიონული ეკონომიკა, მსოფლიო ეკონომიკა, საერთაშორისო გადაზიდვები და ლოგისტიკა, საჯარო ფინანსები, საერთაშორისო ვაჭრობა, საერთაშორისო ეკონომიკური სტატისტიკა, გადასახადები და საგადასახადო სისტემა, კომერციული და საბაჟო საქმიანობის ეკონომიკურ-სტატისტიკური ანალიზი - არ აქვს წინაპირობები, თუმცა პროგრამის და სასწავლო კურსების შედეგების რუკის მიხედვით, მათი უმრავლესობა ისეთ შედეგზე გადის, რომელიც შედეგის გაღრმავება - განმტკიცებას უზრუნველყოფს. ეს კი ლოგიკურად მოითხოვს წინაპირობების საჭიროებას,

რომელიც შედეგის გაცნობით დონეს უნდა უზრუნველყოფდეს. აქედან გამომდინარე, დადგინდა პროგრამის სტრუქტურის გადამუშავების საჭიროება, თანმიმდევრულობისა და ლოგიკურობის პრინციპის გათვალისწინებით. აღსანიშნავია, რომ პროგრამა გვთავაზობს იმ სასწავლო კურსებს, რომელთა განხილვაც შესაძლებელია წინაპირობების სახით. მაგალითად: ეკონომიკური აზრის ისტორია (წინაპირობად 1.13), ბუნებათსარგებლობის ეკონომიკა (წინაპირობად 1.2), ეკონომიკური სტატისტიკა (წინაპირობად 1.13), უძრავი ქონების ეკონომიკის საფუძვლები (წინაპირობად 1.1), ურბანული და რეგიონული ეკონომიკა (წინაპირობად 1.7), მსოფლიო ეკონომიკა (წინაპირობად 1.2), საერთაშორისო გადაზიდვები და ლოგისტიკა (წინაპირობად 1.1.8), საჯარო ფინანსები (წინაპირობად 1.7), საერთაშორისო ვაჭრობა (წინაპირობად 1.8), საერთაშორისო ეკონომიკური სტატისტიკა (წინაპირობად 1.6), გადასახადები და საგადასახადო სისტემა (წინაპირობად 17), კომერციული და საბაჟო საქმიანობის ეკონომიკურ-სტატისტიკური ანალიზი (წინაპირობად 1.9). თუმცა, რა თქმა უნდა, აკადემიური თავისუფლების პრინციპის დაცვით, შესაძლებელია პროგრამის განამახორციელებლმა პერსონალმა, მიზანშეწონილობიდან გამომდინარე, განსაზღვროს წინაპირობები იმ სასწავლო კომპონენტებიდან, რომლებიც წარმოდგენილია პროგრამის კურიკულუმში.

ამასთან, აღსანიშნავია, რომ საბაკალავრო ნაშრომს, რომელიც სწავლების ძირითადი სფეროს არჩევითი კომპონენტია, წინაპირობად აქვს „ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის 1-7 სემესტრში A - B კატეგორიის მოსწრება“. ექსპერტთა ჯგუფი ფიქრობს, რომ საბაკალავრო ნაშრომის არჩევა არ უნდა შეიზღუდოს A-B კატეგორიის აკადემიური მოსწრებით და კარგი იქნება საბაკალავრო ნაშრომის დამუშავების წინაპირობის ცვლილება სტუდენტთა დაშვების გაფართოების მიმართულებით. ამასთან, წინაპირობებში ასევე უნდა აისახოს აკადემიური წერისა და საბაზისო კვლევითი უნარების ცოდნის მიზანშეწონილობა შედეგებზე გასასვლელად.

ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამის თავისუფალი კომპონენტების ფარგლებში არჩევითობას. პროგრამის შემუშავებაში ჩართულია ყველა დაინტერესებული მხარე (აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული პერსონალი, სტუდენტი, კურსდამთავრებული, დამსაქმებელი და სხვა). უსდ უზრუნველყოფს პროგრამის შესახებ ინფორმაციის საჯაროობასა და ხელმისაწვდომობას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- კურიკულუმი;
- სასწავლო გეგმა;
- სასწავლო კურსის სილაბუსები;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი: <https://atsu.edu.ge/>;
- აწსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა;
- ინტერვიუს შედეგები;
- აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს 2018 წლის 9 თებერვლის N49(17/18) დადგენილება „ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფციის შესახებ“.

რეკომენდაციები

- მიზანშეწონილია, გადამუშავდეს პროგრამის სტრუქტურა, თანმიმდევრულობისა და ლოგიკურობის პრინციპის გათვალისწინებით. ასევე, წინაპირობების ცვლილებით გაფართოვდეს სტუდენტთა დაშვება „საბაკალავრო ნაშრომზე“ და მასში აისახოს აკადემიური წერისა და საბაზისო კვლევითი უნარების ცოდნის მიზანშეწონილობა.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სფეროს თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის/საგნის/მოდულის/კონცენტრაციის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ძირითადი სპეციალობის სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს. თითოეული სასწავლო კურსის შინაარსი შეესაბამება ამ სასწავლო კურსის სწავლის შედეგებს. თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება უმაღლესი განათლების შესაბამის საფეხურს.

თითოეული სასწავლო კურსისთვის გამოყოფილი კრედიტების რაოდენობა (საკონტაქტო და დამოუკიდებელი საათების რაოდენობა) მეტწილად შეესაბამება ამ კურსის შინაარსსა

და სწავლის შედეგებს. ასევე, საკონტაქტო და დამოუკიდებელ საათებს შორის თანაფარდობა ადეკვატურია და ითვალისწინებს კურსის სპეციფიკას; საკონტაქტო საათების რაოდენობა სხვადასხვა სწავლა-სწავლების მეთოდები (ლექცია, პრაქტიკული, სემინარი, ლაბორატორია და სხვა) მეტწილად შეესაბამება ამ კურსის შინაარსსა და სწავლის შედეგებს. სასწავლო კურსის თითოეული სწავლის შედეგის მიღწევა ფასდება.

ინტერვიუს შედეგებმა აჩვენა, რომ სილაბუსებში მითითებული ლიტერატურა ხშირ შემთხვევაში მოძველებულია ან საკუთარი, ლექტორის მიერ დაწერილი სალექციო კურსია სილაბუსში მითითებული. ეს უკანასკნელი, რა თქმა უნდა, ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან უნივერსიტეტის სამეცნიერო პოტენციალის სრულად გამოყენების შესაძლებლობას ასახავს. თუმცა სასურველია, თანამედროვე, 2016 წლის შემდეგ გამოცემული მოწინავე ლიტერატურაც მიუთითონ. ეს ხელს შეუწყობს პროგრამის განვითარებას, რაც გულისხმობს მჭიდრო კონტაქტის დამყარებას სხვადასხვა უნივერსიტეტების ანალოგიურ პროგრამებთან.

საყურადღებოა, რომ საგნის „აკადემიური წერის“ სილაბუსში სალექციო თემების მიხედვით მითითებულია გვერდები კონკრეტული ნაშრომებიდან, რაც საბაკალავრო საფეხურის სტუდენტებისთვის აადვილებს სასწავლო პროცესში ოპერირებას. დგინდება სხვა საგნების სილაბუსებშიც ანალოგიურად სავალდებულო ლიტერატურის გვერდების ასახვის საჭიროება. კერძოდ, რამდენიმე სასწავლო კურსის („ეკონომიკური აზრის ისტორია“, „მიკროეკონომიკა“, „ეკონომიკური სტატისტიკა 1“, „საერთაშორისო ეკონომიკა 1“, „ეკონომეტრიკის საფუძვლები“, „მსოფლიო ეკონომიკა“, „ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა“ და სხვა) სილაბუსით თითოეულ სალექციო თემას უნდა განესაზღვროს სავალდებულო ლიტერატურა კონკრეტული გვერდების მითითებით. ეს, პირველ რიგში, მოემსახურებოდა სტუდენტზე ორიენტირებული სასწავლო პროცესის ხელშეწყობას, მეორე მხრივ, გაამარტივებდა დასახელებული სავალდებულო ლიტერატურის მოცულობის რელევანტურობის განსაზღვრას.

თავისუფალი სავალდებულო კომპონენტიდან სასწავლო კურსად გათვალისწინებულია „სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები“. ამ საგნის სილაბუსის შინაარსიდან მკაფიოდ არ იკვეთება მისი კავშირი ეკონომიკასთან, არადა მიზანშეწონილია, ერთი მხრივ, სასწავლო კურსის დასახელება შეიცვალოს ისე, რომ უშუალოდ ამ პროგრამასთან ლოგიკური ბმა შენარჩუნდეს, მეორე მხრივ, აღნიშნული დისციპლინის სილაბუსის შინაარსმა ასახოს ეკონომიკასთან მისი შემხებლობა რელევანტური თემატიკით (ეკონომიკური სამართლის პრინციპების, საკორპორაციო და ორგანიზაციული საკითხების, ბიზნესის რეგულირების საფუძვლების, ფინანსებისა და საგადასახადო სისტემის, ეკონომიკაში სახელმწიფოს როლის და სხვა არსებითი პრობლემების მიმართულებით).

ამასთან, სასწავლო კურსის „მსოფლიო ეკონომიკა“ შინაარსი „საზღვარგარეთის ქვეყნების ეკონომიკის“ სასწავლო კურსის თემატიკაზეა აგებული. შესაბამისად, მოითხოვს გადამუშავებას შინაარსი, ან უნდა შეიცვალოს სასწავლო კურსის სახელწოდება.

ამასთან, მიუხედავად იმისა, რომ დამსაქმებლებთან ინტერვიუმ არ გამოკვეთა კურსდამთავრებულებისთვის საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცოდნის მიმართულების გაძლიერების საჭიროება. ექსპერტთა ჯგუფს მიზანშეწონილად მიაჩნია, სხვადასხვა სასწავლო კურსის სწავლების პროცესში, კერძოდ, ეკონომეტრიკისა და სტატისტიკის

მიმართულებით, პრაქტიკული ნაწილის სწავლებისას გამოყენებული იყოს ისეთი პროგრამები, როგორებიცაა SPSS, STATA ან სხვა.

თანამედროვე პირობებში ციფრიზაცია ცვლის ტრადიციული ეკონომიკური მოდელის მოქმედების მექანიზმს. პროგრამა არ სთავაზობს სტუდენტს ცოდნას და უნარებს ამ მიმართულებით. რეკომენდებულია, გადაიხედოს პროგრამის სტრუქტურა, ან სასწავლო კურსების თემატიკა ციფრული ეკონომიკის შესწავლის მიზნით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს 2018 წლის 9 თებერვლის N49(17/18) დადგენილება „საგანმანათლებლო პროგრამების ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფციის შესახებ“;
- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა: <https://library.atsu.edu.ge/> ;
- ხელშეკრულება პარტნიორ უნივერსიტეტთან;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია, სასწავლო კურსის „სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები“ დასახელება დაზუსტდეს და სილაბუსის შინაარსი შეივსოს რელევანტური თემატიკით ისე, რომ ეკონომიკასთან მჭიდრო კავშირი ჩანდეს;
- გადამუშავდეს მსოფლიო ეკონომიკის სასწავლო კურსის შინაარსი, ან შეიცვალოს სასწავლო კურსის სახელწოდება;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიური ცოდნისა და უნარების გაძლიერების მიზნით ეკონომეტრიკის და სტატისტიკის მიმართულებით, პრაქტიკული ნაწილის სწავლებისას გამოყენებული იყოს ისეთი პროგრამები, როგორებიცაა: SPSS, STATA ან სხვა;
- რეკომენდებულია, ციფრული ეკონომიკის მიმართულებით გადაიხედოს პროგრამის სტრუქტურა, ან სასწავლო კურსების თემატიკა.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია, სასწავლო კურსების სილაბუსებში თითოეული სალექციო თემის მიხედვით აისახოს სავალდებულო ლიტერატურა კონკრეტული გვერდების მითითებით.
- სასურველია თანამედროვე, 2016 წლის შემდეგ გამოცემული მოწინავე ლიტერატურის მითითება სასწავლო კურსების სილაბუსებში.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის კურიკულუმის მიხედვით პრაქტიკის კომპონენტი გათვალისწინებულია პროგრამის ძირითად ბადეში 5 კრედიტიანი საგნით „საწარმოო პრაქტიკა“. საბაკალავრო ნაშრომი არის 10 კრედიტიანი და არჩევითი. როგორც სტუდენტებთან ინტერვიუს დროს გამოირკვა, სტუდენტების გარკვეული ნაწილი დასაქმებულია კერძო სექტორში, ბიზნესის ადმინისტრირების, კლიენტებთან ურთიერთობის ან გაყიდვების მიმართულებით. სტუდენტებს უნივერსიტეტი სთავაზობს საწარმოო პრაქტიკის გავლას მის პარტნიორ ორგანიზაციებში, რომლებთანაც უსდ-ს აქვს გაფორმებული მემორანდუმები.

საწარმოო პრაქტიკის სილაბუსის მიხედვით, პრაქტიკის დასრულების შემდეგ სტუდენტს ევალება პრაქტიკის ანგარიშის წარდგენა. სტუდენტებმა აღნიშნეს, რომ ზოგჯერ სახელმწიფო დაწესებულებებში არაორგანიზებულად ხდება პრაქტიკის განხორციელება, ზოგიერთ შემთხვევაში კი პრაქტიკის განმახორციელებელი გარკვეულწილად არ უთმობს სათანადო ყურადღებას პრაქტიკანტებს, რადგან ისინი, თავის მხრივ, დატვირთულ რეჟიმში მუშაობენ.

პრაქტიკის გავლის პერიოდში სტუდენტებს მეთვალყურეობასა და ხელმძღვანელობას უწევს კონკრეტული ლექტორი. ის ამოწმებს პრაქტიკის განხორციელების მიმდინარეობას და ხდება სტუდენტის შუალედური შეფასება.

აღსანიშნავია, რომ უნივერსიტეტს მემორანდუმები აქვს გაფორმებული სხვადასხვა კერძო და სახელმწიფო ორგანიზაციებთან, მათ შორის რეგიონულ მუნიციპალიტეტებთან. მემორანდუმების შესწავლის შედეგად აღმოჩნდა, რომ ეს შეთანხმებები არის ზოგადი და

მასში არ არის დაკონკრეტებული პრაქტიკანტების რაოდენობა და პრაქტიკის ხანგრძლივობა. განისაზღვრა, რომ ეს საკითხები დაზუსტდება პრაქტიკის განხორციელების ეტაპზე.

სტუდენტებთან შეხვედრის დროს აღინიშნა, რომ მათ უნივერსიტეტი სთავაზობს სხვადასხვა სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობას ან უსდ თვითონ უწევს ორგანიზებას მსგავსი ტიპის ღონისძიებებს სხვადასხვა პარტნიორი უნივერსიტეტების სტუდენტებისთვის. თუმცა სტუდენტებს ფაქტიურად არ აქვთ ინტერესი მსგავსი აქტივობების მიმართ, არ გამოიჩინეს ამ აქტივობებში მონაწილეობის ინტერესითა და სურვილით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საბაკალავრო პროგრამა;
- ფაკულტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმა;
- ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები დარგის ორგანიზაციებთან;
- სტუდენტების სამეცნიერო და სოციალური აქტივობები;
- საწარმოო პრაქტიკის სილაბუსი;
- გამოკითხვის შედეგები;
- კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუს შედეგები;
- დაწესებულების წარმომადგენლებსა და სტუდენტებთან ინტერვიურების შედეგები;

რეკომენდაციები:

- უსდ-მ უზრუნველყოს საწარმოო პრაქტიკის ორგანიზებულად განხორციელება და დამსაქმებლებთან გაფორმებულ მემორანდუმებში აისახოს სტუდენტების რაოდენობა და სტაჟირების ხანგრძლივობას;

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

- გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა
 - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
 - ✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
 - ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამაში აღწერილი სასწავლო კურსის მეთოდები შესაბამისობაშია აკადემიური უმაღლესი განათლების საფეხურთან. ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის სასწავლო კურსების სილაბუსებში გამოყენებული სწავლება-სწავლის მეთოდები თუ აქტივობები არის მრავალფეროვანი და ითვალისწინებს სასწავლო კურსების სპეციფიკას, როგორცაა: ლექცია, სემინარი, ინდივიდუალური მუშაობა, ჯგუფური მუშაობა, დისკუსია-დებატები, პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება, შემთხვევის/სიტუაციის ანალიზი, როლური თამაში, გონებრივი იერიში, დემონსტრირება, სიმულაციები. თითოეული სასწავლო კურსის სწავლება-სწავლის ფორმატი სხვადასხვაა, მისი სპეციფიკიდან გამომდინარე. ისინი შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფენ მათ მიღწევას. სასწავლო კურსებში სწავლა-სწავლების მეთოდები და აქტივობები მოქნილობით ხასიათდება, პროგრამის ფარგლებში საჭიროების შემთხვევაში მოქმედებს ე.წ. ინდივიდუალური პროგრამა, რომლის მიხედვითაც სწავლება-სწავლის მეთოდების/აქტივობების ადაპტირება ხდება სტუდენტის ინდივიდუალური მოთხოვნების თუ საჭიროებების გათვალისწინებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის პირადი საქმე;
- პროგრამის ხელმძღვანელთან ინტერვიუს შედეგები;
- პროფესორ-მასწავლებლებთან ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

✓ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სსიპ-აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი სტუდენტის შეფასებისას ხელმძღვანელობს კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული (ECTS) სისტემით, „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით და უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტების გაანგარიშების წესით (საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანება № 3 2007.05.01) განსაზღვრული შეფასების სისტემით. სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასებაა 100 ქულა. შეფასებების ფორმები მოიცავს შუალედურ და დასკვნით შეფასებებს. შუალედური შეფასებები ფასდება 60 ქულით, მათ შორის, შუალედური გამოცდა არანაკლებ 30 ქულისა, ხოლო დასკვნითი გამოცდა - 40 ქულით. დასკვნით გამოცდაზე დაიშვება სტუდენტი, რომელსაც შუალედური შეფასებების გათვალისწინებით უგროვდება 24 ქულა. დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი ყველა სასწავლო კურსის შემთხვევაში არის 17 ქულა. სასწავლო კომპონენტი დაძლეულია საერთო ჯამში 51 ქულის მიღების შემთხვევაში. ყველა სილაბუსში ასახულია დასკვნით გამოცდაზე დაშვებისა და დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. ასევე, ეს უკანასკნელი განსაზღვრულია უნივერსიტეტში სტუდენტთა შეფასების მოქმედი სისტემით. ამასთან, ყველა სილაბუსში მოცემულია შეფასების დეტალური კრიტერიუმები და რუბრიკები. ამ კუთხით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სასწავლო კურსების სილაბუსებში ყველაზე ხშირად გამოყენებული შუალედური შეფასების კომპონენტებია (გარდა შუალედური გამოცდისა): დისკუსია-დებატები, ქვიზები, რეფერატის მომზადება და მისი პრეზენტაცია. სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებთან გასაუბრების დროს ისინი დადებითად აფასებენ მოქმედ შეფასების სისტემასა და მის შემადგენელ კრიტერიუმებს. ზოგადად, სწავლის შედეგების მისაღწევად გამოყენებული შეფასების სისტემა ითვალისწინებს დარგის სპეციფიკას და

მოიცავს შეფასების ადეკვატურ ფორმებს. თუმცა, ექსპერტთა ჯგუფი ფიქრობს, რომ სასურველი იქნებოდა როგორც შუალედურ შეფასებებში, ისე გამოცდების შეფასებებში პრაქტიკული ელემენტის იმპლემენტაცია. მაგალითად, Case study-ს ტიპის დავალებების შესრულება, კონკრეტული პროგრამული ამოცანების ამოხსნა და ა.შ. ამგვარი ტიპის დავალებები მიმართული იქნებოდა თეორიული ცოდნის პრაქტიკული გამოყენების დემონსტრირებისკენ მთელი სასწავლო კურსის მიმდინარეობისას და შემდეგ მის შემოწმებას პრაქტიკულად.

უნივერსიტეტში დანერგულია სასწავლო პროცესის ელექტრონული მართვის სისტემა, ელექტრონული დეკანარი (იხ. ლინკი: <http://edean.atsu.edu/ge/dekanati/>). სასწავლო კურსებზე რეგისტრაციისას სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ, თავიდანვე გაეცნონ სილაბუსებს და კურსის დაწყებისთანავე იცოდნენ შეფასების ძირითადი კომპონენტები. კურსის მიმდინარეობის მანძილზე თითოეულ სტუდენტს საშუალება აქვს თავისი მიმდინარე შეფასებებს ელექტრონული მართვის სისტემიდან ადევნოს თვალი და დროული რეაგირება ჰქონდეს მიღწეულ შედეგებზე. სასწავლო პროცესის ელექტრონული მართვის სისტემის მეშვეობით არსებობს ლექტორსა და სტუდენტს შორის იოლი კომუნიკაციის შესაძლებლობა. ამდენად, შეფასების ფორმები და კომპონენტები არის გამჭვირვალე და წინასწარ ცნობილია სტუდენტისათვის. აღსანიშნავია, რომ ონლაინ სწავლებისთვის აქტიურად გამოიყენება moodle-ის სისტემა (იხ. ბმული: <http://moodle.atsu.edu/ge/>), სადაც უზრუნველყოფილია ელექტრონული სასწავლო მასალების განთავსება.

სსიპ-აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში გათვალისწინებულია საბაკალავრო ნაშრომის (ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსი) შესრულება. ამ უკანასკნელის შესრულების, დაცვისა და შეფასების ინსტრუქცია მოცემულია საბაკალავრო ნაშრომის სილაბუსში, რომელშიც მოცემულია საბაკალავრო ნაშრომის შეფასების კომპონენტები:

- საბაკალავრო ნაშრომის, ხელმძღვანელის მიერ, შეფასება - 30 ქულა;
- საბაკალავრო ნაშრომის, რეცენზენტის მიერ, შეფასება - 30 ქულა;
- საბაკალავრო ნაშრომის ზეპირი დასკვნითი დაცვის (პრეზენტაციის) შეფასება - 40 ქულა.

შუალედური შეფასებებისა (ხელმძღვანელისა და რეცენზენტების დასკვნები) და ზეპირი დასკვნითი დაცვის (პრეზენტაციის) ჯამური ქულაა 100. დასკვნით დაცვაზე (პრეზენტაციაზე) საბაკალავრო ნაშრომი დაიშვება სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და რეცენზენტის დადებითი რეკომენდაციების საფუძველზე, სადაც თითოეულის შეფასება არის მინიმუმ 16 ქულა. ხელმძღვანელის უარყოფითი დასკვნის შემთხვევაში საბაკალავრო ნაშრომი სარეცენზიოდ არ გადაიგზავნება და დაცვაზე არ დაიშვება, შესაბამისი კრედიტები სტუდენტს რჩება დავალიანებაში, ხოლო რეცენზენტის უარყოფითი დასკვნის შემთხვევაში ნაშრომი სტუდენტს უბრუნდება გადასამუშავებლად. განმეორებით უარყოფითი დასკვნის შემთხვევაში საბაკალავრო ნაშრომი დაცვაზე არ დაიშვება. შესაბამისი კრედიტები სტუდენტს რჩება დავალიანებაში.

პროგრამა ასევე ითვალისწინებს საწარმოო პრაქტიკას. მისი მიმდინარე და საბოლოო შეფასების ჯამური ქულა სემესტრში არის 100. იგი ითვალისწინებს სტუდენტის ინდივიდუალური მუშაობის შეფასებას და პრაქტიკის ანგარიშის დაცვა. პრაქტიკის

ანგარიშის დაცვაზე (დასკვნითი გამოცდა) დაშვების წინაპირობაა პრაქტიკის გავლის ადგილიდან წარმოდგენილი შეფასებების ჯამი შეადგენდეს მინიმუმ 24 ქულას.

შეფასების კომპონენტებია:

პრაქტიკის ობიექტზე აქტივობა (სტუდენტს აფასებს მენტორი) – 30 ქულა

შუალედური შეფასება (სტუდენტს აფასებს პრაქტიკის ხელმძღვანელი უნივერსიტეტიდან) – 30 ქულა

პრაქტიკის ანგარიშის პრეზენტაცია (სტუდენტს აფასებს უნივერსიტეტის მიერ შექმნილი კომისია) – 40 ქულა.

ზემოთ ჩამოთვლილი კომპონენტების დეტალური რუბრიკები მოცემულია საწარმოო პრაქტიკის სილაბუსში. უნივერსიტეტში არსებობს შეფასების გასაჩივრების მექანიზმი, რომელიც სტუდენტს აძლევს შესაძლებლობას, ნახოს მისი ნაშრომი და გაიგოს რატომ ვერ მიიღო მისთვის სასურველი ქულა. სტუდენტი აპელაციას აფიქსირებს ელექტრონულ დეკანატში, რომლის საფუძველზე შესაბამისი დეპარტამენტი გამოყოფს კომისიას და ერთობლივად ხდება ნაშრომის გადახედვა. სასწავლო კურსის შეფასების მიზნით, სემესტრის ბოლოს სტუდენტებს ეძლევათ სპეციალური კითხვარი შესავსებად, გამოკითხვას ატარებს თვით ლექტორი სასწავლო კურსის შინაარსის, სწავლების და შეფასების მეთოდების განვითარების და საკუთარი კომპეტენციების გაუმჯობესების მიზნით. ასევე, ყოველი სემესტრის ბოლოს ტარდება შეფასების შედეგების ანალიზი. შედეგების დამუშავების შემდეგ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური გასცემს შესაბამის რეკომენდაციებს სწავლების პროცესის გაუმჯობესების მიზნით.

სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუს პროცესში გამოიკვეთა, რომ ისინი სათანადოდ არ ფლობენ ინფორმაციას საბაკალავრო ნაშრომების პლაგიატზე შემოწმების პროგრამის და წესების შესახებ. სასურველია, მათი ინფორმირებულობის ხარისხის გაზრდა აღნიშნულ საკითხზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს 2017 წლის 15 სექტემბრის №5 (17/18) დადგენილება „აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტთა შეფასების სისტემის დამტკიცების შესახებ“;
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 ბრძანება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტების გაანგარიშების წესის თაობაზე“;
- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსის სილაბუსები;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი, იხ. ბმული: <https://atsu.edu.ge/> ;
- Moodle, იხ. ბმული: <http://moodle.atstu.edu.ge/>
- ელექტრონული დეკანატი, იხ. ბმული: <http://edean.atstu.edu.ge/dekanati/>
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- სასურველია დაიხვეწოს შეფასების სისტემა, კერძოდ, გამრავალფეროვნდეს

შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის შეფასების კომპონენტები, რომლებიც ორიენტირებული იქნება მეტწილ პრაქტიკულ მხარეზე და თეორიის პრაქტიკულ გამოყენებაზე;

- სასურველია, საბაკალავრო ნაშრომის პლაგიატზე შემოწმების პროგრამის შესახებ სტუდენტების ინფორმირებულობის ხარისხის გაზრდა.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა		✓		

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სსიპ-აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტების ინფორმირებულობას სასწავლო პროცესის დაგეგმვისა და აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესების საკითხებზე ძირითადად უზრუნველყოფს ფაკულტეტის ადმინისტრაცია სხვადასხვა ხერხის გამოყენებით. მაგ., აუცილებელი ინფორმაცია (სასწავლო გეგმა, სასწავლო ბარათი, მიმდინარე შეფასებები, პედაგოგების ცხრილი და სხვა) სტუდენტისათვის ხელმისაწვდომია სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონულ სისტემაში, ე.წ. ელექტრონულ დეკანატში მათ პირად გვერდზე (იხ.ბმული <http://edean.atsu.edu.ge/dekanati/>).

საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სტუდენტების მოთხოვნილებაზე მორგებული სერვისების ერთ-ერთი მიმწოდებელი სტრუქტურა არის სტუდენტთა მხარდაჭერისა და განვითარების სამსახური. მათი ძირითადი მიზანი არის სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა კონსულტირება და მხარდაჭერა. აწსუ-ს სტუდენტთა მხარდაჭერისა და განვითარების სამსახური საქმიანობს შემდეგი მიმართულებებით:

- სტუდენტთა განცხადებების მიღება;
- კარიერული განვითარების ხელშეწყობა;
- ომბუდსმენი;
- ფსიქოთერაპევტი;
- ტუტორი;
- აწსუ-ს კურსდამთავრებულთა ქსელი.

სტუდენტს სასურველი სერვისის ან/და ინფორმაციის მისაღებად შეუძლია მიმართოს სტუდენტთა მხარდაჭერისა და განვითარების სამსახურს. თუმცა, როგორც სტუდენტებთან, ისე კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუებით დგინდება, რომ მათ არ უსარგებლიათ მოცემული სამსახურის სერვისებით, თუმცა იღებენ მათგან ინფორმაციას. კურსდამთავრებულებთან გასაუბრებისას გამოირკვა რომ ისინი დასაქმებულები არიან ძირითადად ბიზნესის მიმართულებით და არა უშუალოდ ეკონომიკის. ექსპერტთა ჯგუფი ფიქრობს, რადგან მოცემული საბაკალავრო პროგრამა ითვალისწინებს, ასევე, პროფესიულ პრაქტიკას, რომელმაც წესით უნდა უზრუნველყოს მათი თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში იმპლემენტაცია და სტუდენტების დაახლოება მათ პოტენციურ დამსაქმებლებთან უშუალოდ დარგის შესაბამისად, საჭიროა უფრო მეტად გააქტიურდეს კარიერული განვითარების ხელშეწყობა, რომ საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებული დასაქმებული იყოს მიღებული კვალიფიკაციის შესაბამისად. ინტერვიუებით დასტურდება თვითშეფასებაში აღნიშნული ინფორმაცია კურსდამთავრებულთა ქსელის შესახებ. კურსდამთავრებულებს აქვთ შესაბამის ინფორმაცია აღნიშნულის შესახებ და იციან რა სარგებელი შეიძლება მიეღონ მისგან.

ყველა სასწავლო კურსის სილაბუსში ფიქსირდება ლექტორის საკონტაქტო ინფორმაცია: საკონტაქტო ტელეფონი, ელექტრონული ფოსტის მისამართი. აკადემიურმა და მოწვეულმა პერსონალმა ექსპერტებთან საუბრისას დაადასტურეს, რომ მათი

დატვირთვა ითვალისწინებს სტუდენტთა კონსულტაციების საათებსაც. აღსანიშნავია, სტუდენტები ინტერვიუს შედეგებზე დაყრდნობით ადასტურებენ, რომ ისინი ადმინისტრაციული და აკადემიური პერსონალისგან იღებენ მათთვის აუცილებელ კონსულტაციებს და საჭირო ინფორმაციას. ამასთან, მათ შორის კომუნიკაცია მეტწილად ხორციელდება ელექტრონული ფოსტის ან სოციალური ქსელის დახმარებით. ამასთან, მიმდინარე პერიოდში პანდემიასთან დაკავშირებული ეპიდსიტუაციიდან გამომდინარე, სტუდენტებს შეუძლიათ ლექტორთან შეთანხმებით ნებისმიერ დროს მიიღონ შესაბამისი ონლაინ კონსულტაცია.

სსიპ-აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ყოველწლიურად ტარდება სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციები, დარგობრივი სემინარები, რომლებშიც სტუდენტებს აქვთ საშუალება მიიღონ მონაწილეობა. ინფორმაციას ადგილობრივი და საერთაშორისო კონფერენციების, გაცვლითი პროგრამების და სხვათა შესახებ სტუდენტები იღებენ უნივერსიტეტის ვებ-გვერდიდან და ფაკულტეტისგან. ზოგადად, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში, კონფერენციებში ჩართულობის მაჩვენებელი 2020 წელს ბევრად შემცირებულია წინა წელთან შედარებით, თუმცა ზოგადად ჩართულობა ბოლო 5 წლის მონაცემების მიხედვით მაღალია. სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუს დროს ნაწილმა დაადასტურა ზემოთ აღნიშნულ კონფერენციებში მონაწილეობის მიღებაც, თუმცა იგივე აქტივობა სტუდენტების მხრიდან არ ფიქსირდება გაცვლითი პროგრამების მიმართ. სტუდენტთა ინტერვიუების დროს, მათ აღნიშნეს, რომ ეს მათი პირადი არჩევანია. ექსპერტთა ჯგუფის მიერ გამოთხოვილი სტუდენტთა Erasmus+ სტატისტიკის თანახმად, ძალიან მცირეა (1-3) მათ შორის ეკონომიკის მიმართულების სტუდენტთა რიცხვი.

დაწესებულებას წარმოდგენილი აქვს სხვადასხვა სახის გამოკითხვის შედეგები სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა მონაწილეობით. ინტერვიუს შედეგების საფუძველზე, ამ უკანასკნელთა მხრიდან დადასტურებულია აღნიშნული. ხშირ შემთხვევაში გათვალისწინებულია მათი შეხედულებები და რეკომენდაციები.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს 2018 წლის 27 თებერვლის №58 (17/18) დადგენილება „აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტურ სერვისებთან დაკავშირებული პროცედურების შესახებ“;
- თვითშეფასების დოკუმენტი;
- სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუს შედეგები;
- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი, იხ. ბმული: <https://atsu.edu.ge/> ;
- კურსდამთავრებულთა ქსელი, იხ. ბმული: <https://alumni.at su.edu.ge/login/> ;
- სასწავლო კურსების სილაბუსები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

<ul style="list-style-type: none"> ○ სასურველია კურსდამთავრებულთა ქსელის აქტიური ამოქმედება შესაბამისი ღონისძიებების მოწყობით (მაგალითად, დამსაქმებელთა მოთხოვნების მიხედვით კურსდამთავრებულთა ფორტფოლიოების შექმნა); ასევე, სასურველია, შეიქმნას დარგის პოტენციურ დამსაქმებელთა ბაზა. შესაძლებელია, დაიგეგმოს შესაბამისი დამხმარე ღონისძიებებიც.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
<p>შეფასება</p> <p>○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა
მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი
მტკიცებულებები/ინდიკატორები:
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
<p>შეფასება</p> <p>○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

დოკუმენტაციიდან ირკვევა, რომ უნივერსიტეტის წარმომადგებლობითი საბჭოს 2018 წლის 28 თებერვლის №173 დადგენილებით გათვალისწინებულია „აწსუ-ში პროგრამების მიხედვით აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგია“. ამ მეთოდოლოგიით დადგენილია პროგრამის განსახორციელებლად საჭირო აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა, ასევე, ჯგუფში სტუდენტთა

რაოდენობა, აკადემიური ჯგუფის საშუალო კვირეული დატვირთვა და პროფესორის საშუალო კვირეული დატვირთვა.

როგორც წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან ირკვევა, საბაკალავრო პროგრამას მთლიანობაში ახორციელებს კვალიფიციური აკადემიური პერსონალი. **კერძოდ:**

- 6 პროფესორი,
- 18 ასოცირებული პროფესორი,
- 1 ასისტენტ-პროფესორი.

ასევე, პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია 9 მოწვეული სპეციალისტი. შესაბამისად, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის თანაფარდობა ასეთია: 25/9-ზე. ვფიქრობთ, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი დაცულია.

აკადემიური პერსონალიდან უნივერსიტეტს ჰყავს 24 აფილირებული აკადემიური პერსონალი (5 აფილირებული პროფესორი, 18 აფილირებული ასოცირებული პროფესორი და 1 აფილირებული ასისტენტ-პროფესორი). ამასთან, სამეცნიერო პერსონალის (მეცნიერის) სახით წარმოდგენილია 5 დოქტორი. აკადემიური/სამეცნიერო/მოწვეული პერსონალის რაოდენობა სტუდენტების რაოდენობასთან ასეთია: 34/431-ზე. აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტის თანაფარდობა უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობასა და ბალანსს.

პროგრამას გააჩნია აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის სემესტრულად განახლებადი დატვირთვის სქემა, რომელიც მოიცავს სასწავლო და/ან სამეცნიერო-კვლევით და სხვა დატვირთვას.

ამასთან, ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამას ემსახურება, ამავე დროს, ბიზნესის ადმინისტრირების, ქართული ფილოლოგიის თუ სხვა დეპარტამენტების და ენების სწავლების ცენტრის აკადემიური პერსონალი.

პროგრამას ხელმძღვანელობს აკადემიური თანამდებობის პირი, რომელსაც აქვს პროგრამის შესამუშავებლად აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება. უნივერსიტეტში ნათლად და დეტალურადაა რეგულირებული პროგრამის ხელმძღვანელის ფუნქციები. სახელდობრ, პროგრამის ხელმძღვანელის ფუნქციები უკავშირდება პროგრამის შემუშავებას, მისი განხორციელების მონიტორინგს, სრულყოფას. ასევე, პროგრამის ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია პროგრამის აკრედიტაციის მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე, მონაწილეობს პროგრამის შიდა და გარე შეფასების პროცესებში. პროგრამის დასახვეწად მას შეუძლია, გაეცნოს აკრედიტაციის შედეგებს, გააანალიზოს, შეაფასოს და რეაგირება მოახდინოს ნაკლოვან მხარეებზე. ამ კონტექსტში პროგრამის ხელმძღვანელს ევალება, ითანამშრომლოს პროგრამის კურსდამთავრებულებსა და დამსაქმებლებთან, მიიღოს მათგან უკუკავშირი და შეეცადოს, მათი რეკომენდაციები გაითვალისწინოს. ინტერვიუს დროს დასმულ კითხვათა გარკვეული ნაწილი პასუხს გაუცემელი დარჩა. დადგინდა, რომ დასახელებულ უფლებამოსილებათა უფრო ქმედითად გამოყენების საჭიროებაა. აქვე საგულისხმოა, რომ უნივერსიტეტში მოქმედებს ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა, რომელიც აწესებს პროგრამის ხელმძღვანელისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს. სასწავლო პროცესის ხელშეწყობისა და პროგრამის განვითარებისთვის პროგრამის ხელმძღვანელი თანამშრომლობს ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან და მასთან ერთად ახორციელებს სხვადასხვა აქტივობას (კარიერის დღე, არსებულ ვაკანსიებზე სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა ინფორმირება, სტუდენტთა შემეცნებითი პროექტების დაგეგმვა და სხვა).

ამავე დროს, ეკონომიკის **საბაკალავრო პროგრამის განხორციელებას ხელს უწყობს უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია**. პროგრამის უშუალოდ განხორციელებასა და მონიტორინგს ახორციელებენ დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, ეკონომიკის დეპარტამენტისა და პროგრამის ხელმძღვანელები. მათი უფლებამოსილებები და ფუნქციები დადგენილია ბიზნესის, სამართლისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დებულებით. პროგრამის განხორციელების პროცესში აქტიურადაა ჩართული **მართვის სხვა სამსახურები**: ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, ინფორმაციული ტექნოლოგიების უზრუნველყოფის, სტუდენტთა მხარდაჭერისა და განვითარების, ფინანსური და მატერიალური რესურსების მართვის სამსახურები და სხვა.

ასევე, **სწავლის შედეგების მიღწევაში ხელშემწყობის როლს ასრულებს დამხმარე პერსონალი, რომელსაც აქვს შესაბამისი კვალიფიკაცია**. მათი ფუნქციები სათანადოდ არის გათვალისწინებული თანამდებობრივი აღმწერებით.

აქვე საყურადღებოა, რომ **უნივერსიტეტი და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური მოწადინებულია**, მოიწვიოს პროგრამის განმახორციელებელი პირები, ხოლო კონკურსებისა და სტუდენტთა შეფასების საფუძველზე იზრუნოს პროფესორთა პროფესიულ განვითარებაზე. ლექტორების შეფასება ხდება ურთიერთდასწრების და სტუდენტების გამოკითხვის საფუძველზე. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა დამწყები ლექტორ-მასწავლებლების სააუდიტორიო მუშაობაზე დასწრებას და შედეგებზე დაყრდნობით რეკომენდაციების გაწევას. სულ პროგრამაში ჩართული ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის რაოდენობა შეადგენს 15-ს.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, პროგრამის სტუდენტები უნივერსიტეტის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

საბოლოო ჯამში, პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის კომპეტენცია და კვალიფიკაცია **პასუხობს მათ მიმართ წაყენებულ მოთხოვნებს და მოქმედ კანონმდებლობას**. პერსონალის ცოდა და გამოცდილება ხელს უწყობს პროგრამის სწავლის შედეგების გამომუშავებას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- საკვალიფიკაციო მოთხოვნები;
- პროგრამის ხელმძღვანელის ფუნქციები და საქმიანობის წესი;
- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი ინფორმაცია (CV);
- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ფუნქციები;
- ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის სამუშაო აღწერილობები/ფაკულტეტის თანამდებობრივი ინსტრუქციები;
- „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელისადმი წაყენებული მოთხოვნები“ (დანართი 2-EP-QA1.1);
- სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 28 თებერვლის N173 დადგენილება „პროგრამების მიხედვით აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის

<p>მეთოდოლოგიის შესახებ“;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პროგრამაში დატვირთვა; ○ აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან ინტერვიუს შედეგები; ○ პროგრამის ხელმძღვანელთან ინტერვიუს შედეგები.
<p>რეკომენდაციები:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ აუცილებელია პროგრამის საკვანძო საკითხების ირგვლივ ინფორმირებულობის ხარისხის გაზრდა და პროგრამის ხელმძღვანელის უფლებამოსილებების უფრო ქმედითად გამოყენება.
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p>
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p>
<p>შეფასება</p> <p>○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

<p>4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს; ➤ უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.
<p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>წარმოდგენილი მასალის შესწავლის შედეგად დგინდება, რომ უნივერსიტეტში მოქმედებს აკადემიური, ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის შეფასების სისტემა, რომელიც მოიცავს (ა) ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის შეფასებასა და (ბ) აკადემიური პერსონალისა და მასწავლებლების შეფასებას სასწავლო და სამეცნიერო-მეთოდური</p>

საქმიანობის კრიტერიუმით.

როცა საქმე ეხება ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის შეფასების სისტემას, აქ გამოიყენება სამსახურების მიერ განხორციელებული ყოველწლიური ანგარიში. კერძოდ, თითოეული სტრუქტურული ერთეული წელიწადში ერთხელ აგროვებს მონაცემებს, აფასებს თავისი საქმიანობის შედეგებს და შემუშავებულ ანგარიშს წარუდგენს უნივერსიტეტის შესაბამის მართვის ორგანოს. მოცემულ შემთხვევაში თანამშრომლების საქმიანობა ფასდება რაოდენობრივი და არაფორმალური ხარისხობრივი კრიტერიუმების გამოყენებით.

აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასება ეფუძნება სასწავლო და სამეცნიერო-მეთოდური საქმიანობის კრიტერიუმებს. სასწავლო-მეთოდური მუშაობის შეფასების პროცესში უნივერსიტეტის ადმინისტრაციიდან ჩართულია ფაკულტეტის დეკანი, დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, სასწავლო პროცესის მართვის სამსახური, რექტორის მოადგილე. საწყის ეტაპზე ხდება სასწავლო და სამეცნიერო საქმიანობის წლიური ანგარიშის აღრიცხვა და შემოწმება დეპარტამენტის ხელმძღვანელის მიერ. პროფესორ-მასწავლებელთა მხრიდან მათთვის გათვალისწინებული სამუშაოს შესრულების ანგარიში განიხილება დეპარტამენტის სხდომებზე, დეკანის მიერ და მტკიცდება ფაკულტეტის საბჭოზე.

ამასთან, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასება გულისხმობს:

- ა) წლიური დატვირთვის შესრულებას,
- ბ) კოლეგიალური ურთიერთდასწრების პოლიტიკასა და
- გ) სტუდენტთა გამოკითხვებს.

სტუდენტური გამოკითხვები წარმოებს ყოველსემესტრულად. აკადემიური პერსონალის მიერ წარმართულ სასწავლო კურსთან დაკავშირებით ხდება სტუდენტთა გამოკითხვების ანალიზი, რომელსაც აწვდიან პროგრამის ხელმძღვანელს, დეპარტამენტებს და უშუალოდ პერსონალს.

აღსანიშნავია უნივერსიტეტში მოქმედი კოლეგიალური ურთიერთდასწრების მექანიზმი, რომელიც იძლევა ძლიერი და გასაუმჯობესებელი მხარეების შესახებ შეფასებების გაკეთების შესაძლებლობას. ურთიერთდასწრების გზით ხდება გამოცდილების გაზიარება და ინფორმაციის გაცვლა. ფაქტობრივად კოლეგიალური ურთიერთდასწრება უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის სრულყოფას, არსებული პროგრამების განახლება-გაუმჯობესებასა და სასწავლო გარემოს მუდმივ განვითარებას. ამავე დროს, პროფესიული განვითარების მიმართულებით უნივერსიტეტი იყენებს მხარდაჭერის შემდეგ ფორმებს:

- ა. ტრენინგებსა და სამეცნიერო კონფერენციებზე მივლინებას;
- ბ. უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ დაგეგმილი ტრენინგებისა და სამუშაო შეხვედრების მოწყობას;
- გ. ანაზღაურებად სამეცნიერ-შემოქმედებით შევსებას;
- დ. უცხო ენების შემსწავლელ კურსებს;
- ე. უნივერსიტეტის სამეცნიერო კონფერენციების ორგანიზება-ჩატარებას.

უნივერსიტეტში მოქმედებს აკადემიური პერსონალის აფილირების წესი, რომელიც აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითი საბჭოს 2017 წლის 22 ნოემბრის N133 დადგენილებით არის დამტკიცებული. ამ წესის მიხედვით, აფილირება განიხილება საკადრო პოლიტიკისა და პერსონალის მართვის შემადგენელ ნაწილად. მისი მიზანია შიდასაუნივერსიტეტო კონკურენტული აკადემიური გარემოს შექმნა, აკადემიური

პერსონალის მოტივაციისა და აქტივობის გაზრდა. ამავე დადგენილებით განსაზღვრულია აფილირებული პირის მიერ უნივერსიტეტის სახელით გამოსაცემად მომზადებული ნაშრომის (სახელმძღვანელოს, მეთოდური მასალის, სტატიის), საერთაშორისო კონფერენციებში მონაწილეობისას შესაბამისი ხარჯების სრულად ან ნაწილობრივ დაფინანსება, აფილირებული პირის მიმართ წახალისების მექანიზმების (ერთჯერადი ფულადი ჯილდო, პრემია, ხელფასის დანამატი) გამოყენება შესაბამისი ფაკულტეტის საბჭოს წარდგენისას და სხვა.

როგორც წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან ირკვევა, პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალი მონაწილეობს პროფესიულ ტრენინგებში, სემინარებსა და სამეცნიერო ღონისძიებებში. მათი კვლევები ასახულია როგორც ეროვნულ, ისე უცხოურ საერთაშორისო რეფერირებად ჟურნალებში. აქვე საყურადღებოა, რომ უნივერსიტეტში მოქმედებს უცხო ენების შემწავლელი კურსები აკადემიური პერსონალის ენობრივი კომპეტენციების ამაღლების მიზნით, რითაც უნივერსიტეტი ცდილობს, მხარი დაუჭიროს პროფესორ-მასწავლებლებს.

რაც შეეხება უნივერსიტეტის სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობის შეფასებას, ეს ხორციელდება მათი მუშაობის ანგარიშების, შიდა შეფასების ფარგლებში სტუდენტთა, აკადემიური პერსონალისა და კურსდამთავრებულთა გამოკითხვის მეთოდების დახმარებით.

აქვე დგინდება რამდენიმე შემთხვევაში 2005, 2011, 2012, 2013 წლის შემდეგ აკადემიური პერსონალის მიერ პროფესიული განვითარების კურსებისა და ტრენინგების გავლის არარსებობა. ამიტომ უნივერსიტეტმა მეტი აქცენტები უნდა გააკეთოს როგორც პროფესორ-მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების კურსების გავლაზე, ისე მიღებული მონაცემების სასწავლო პრაქტიკაში გამოყენებაზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი საქმე;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი: <https://atsu.edu.ge/> .
- უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფცია;
- ურთიერთდასწრებისა და სააუდიტორიო მუშაობის შეფასების პოლიტიკა;
- პერსონალთან ინტერვიუს შედეგები;
- პერსონალის ტრენინგებში, სემინარებში, კონფერენციებში მონაწილეობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია, უნივერსიტეტმა უფრო მეტად იზრუნოს აკადემიური პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის

შემთხვევაში)

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამა უზრუნველყოფილია თანამედროვე საბიბლიოთეკო რესურსით. აღსანიშნავია, რომ უნივერსიტეტმა მოაწყო ახალი საბიბლიოთეკო სივრცე, სადაც წარმოდგენილია წიგნადი ფონდი, ინდივიდუალური მუშაობისთვის შესაბამისი კომპიუტერული ტექნიკა, ჯგუფური და წყნარი მუშაობისთვის შესაბამისი სივრცეები. აღსანიშნავია, რომ უნივერსიტეტის სტუდენტებს საშუალება აქვთ ონლაინ წინასწარ მოიძიონ და დაჯავშნონ მათთვის სასურველი წიგნი.

უნივერსიტეტს აქვს საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ბაზებთან წვდომა, პანდემიიდან და დისტანციური სწავლებიდან გამომდინარე, უნივერსიტეტმა სტუდენტებს მისცა საშუალება უნივერსიტეტის ფარგლებს გარეთ ჰქონდეთ წვდომა საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ბაზებზე.

ინტერვიუს დროს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ განაცხადა, რომ მათ აქვთ მემორანდუმი საქართველოს სხვადასხვა უნივერსიტეტთან, რომლის ფარგლებშიც უსდ-ს სტუდენტებს წვდომა აქვთ ყველა ამ უნივერსიტეტის ელექტრონულ საბიბლიოთეკო რესურსებზე.

პროგრამა უზრუნველყოფილია სწავლების პროცესისთვის საჭირო ტექნიკური საშუალებებით, აუდიტორიებით, პროექტორებით, ზოგიერთი აუდიტორია აღჭურვილია ე.წ. ჰკვიანი დაფებით. აღსანიშნავია, რომ სტუდენტების გამოკითხვებში, მათი მხრიდან იყო რეკომენდაციები აუდიტორიების უკეთესად მოწესრიგებით და სწავლებისთვის საჭირო თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვის შესახებ. უნივერსიტეტის

ადმინისტრაციამ განაცხადა, რომ მათ ეს მოთხოვნა ნაწილობრივ დაკმაყოფილებულია და ზოგიერი აუდიტორიის რემონტი ახლაც მიმდინარეობს, უნივერსიტეტმა პანდემიის და შესაბამისად დისტანციური სწავლების პერიოდი გამოიყენა აუდიტორიების რემონტისა და სწავლებისთვის საჭირო ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვისთვის.

დისტანციური სწავლებისთვის უსდ იყენებს სწავლის მართვის პროგრამას და Microsoft Teams-ის პლატფორმას.

პროგრამის აკრედიტაციის ჯგუფმა შემთხვევითობის პრინციპით შეარჩია რამდენიმე ძირითადი საგნის სავალდებულო და დამხმარე ლიტერატურა და დადასტურდა მათი ხელმისაწვდომობა ბიბლიოთეკაში.

სტუდენტებთან გასაუბრების დროს გამოიკვეთა, რომ მათ ნაკლებად აქვთ ინფორმაცია საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ბაზების შესახებ, მაღალკურსელმა სტუდენტებმაც კი ვერ გაიხსენეს რომელიმე საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ბაზის სახელი და აღნიშნეს, რომ არ დასჭირვებიათ მისი გამოყენება.

უნივერსიტეტში **სასწავლო-კვლევითი გარემო განახლებული და გაუმჯობესებულია.** უნივერსიტეტს აქვს თანამედროვე ტექნოლოგიებითა და ლიტერატურით აღჭურვილი საბიბლიოთეკო ფონდი, კომპიუტერული კლასები. ბიბლიოთეკაში წარმოდგენილია თანამედროვე ლიტერატურა, რომელიც სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომია სახელმძღვანელოებისა და ელექტრონული ვერსიების სახით. ამასთან, უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს მემორანდუმები, რომელთა ფარგლებშიც საჭიროებისამებრ სტუდენტს შეუძლია მოითხოვოს ისეთი ნაშრომები, რომელიც ტექნიკურ უნივერსიტეტში ინახება. უნივერსიტეტს დადებული აქვს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები, გარდა ადგილობრივი ორგანიზაციებისა, უცხოურ უნივერსიტეტებთან, რაც მნიშვნელოვანია როგორც აკადემიური პერსონალისთვის, ისე სტუდენტებისთვის. ასევე, ხელმისაწვდომია მაღალი იმპაქტ-ფაქტორის მქონე ჟურნალების ელექტრონული ვერსიებიც.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- უნივერსიტეტის სტრუქტურა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი: <https://atsu.edu.ge/> ;
- ბიბლიოთეკის დებულება (დადგენილება №158; 2018 წლის 28 თებერვალი);
- უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის მუდმივად განახლებადი ფონდი;
- სამეცნიერო ბაზები/ელექტრონულ საბიბლიოთეკო ბაზებზე წვდომა;
- ვიზუალური დათვალიერება;
- აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან ინტერვიუს შედეგები;
- სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებთან ინტერვიუს შედეგები;
- გამოკითხვის შედეგები;
- მემორანდუმები/ხელშეკრულებები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- გააქტიურდეს სტუდენტთა ჩართულობა სამეცნიერო-კვლევით აქტივობაში და სათანადოდ იქნას გამოყენებული უნივერსიტეტის საბიბლიოთეკო შესაძლებლობები.
- სასურველია უსდ-მ უზრუნველყოს პრაქტიკული კომპონენტებისთვის შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფა (SPSS და ა.შ).

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

- მისასაღმებელია სტუდენტის ინტერესებზე მორგებული ბიბლიოთეკის არსებობა და მრავალფეროვან საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ბაზებზე წვდომა უნივერსიტეტის ფარგლებს გარეთ.

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ წარმოადგინა პროგრამის ბიუჯეტი, სადაც აღნიშნულია შემოსავლის წყაროები და ხარჯვითი ნაწილის კომპონენტები, განსაზღვრულია ნულოვანი მოგების წერტილი, რომლის მისაღწევად უსდ-ს სულ მცირე ყოველწლიურად 22 აქტიური სტუდენტი სჭირდება. თვითშეფასების ანგარიშიდან ჩანს, რომ ბოლო 5 წლის განმავლობაში პროგრამაზე მოთხოვნა სტაბილურია და მინიმუმ 80 ახალ სტუდენტს იღებს უსდ

ყოველწლიურად.

აღსანიშნავია რომ ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა არის სახელმწიფოს მხრიდან სუბსიდირებული.

ინტერვიუს დროს უსდ-ს ადმინისტრაციამ განაცხადა რომ საჭიროების შემთხვევაში მზად არის უნივერსიტეტის ცენტრალური ბიუჯეტიდან მოხდეს პროგრამის დაფინანსება.

თუმცა ბიუჯეტში ნათლად არაა ასახული აუცილებელი სწავლების პროცესში აქტივობებისთვის განსაზღვრული ხარჯები, როგორცაა: პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების, შიდა გრანტების, მივლინებების, პროფესიული განვითარების, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციების, სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებისა და სხვა ხარჯები. ასევე, დაფინანსების ალტერნატიული წყაროებიდან მოზიდვის ხარჯიც არაა შევსებული. პროგრამის მდგრადობის კვალიფიციურად შესაფასებლად, სასურველია, სწავლებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი ხარჯვითი კომპონენტი ასახული იყოს პროგრამის ბიუჯეტში.

პროგრამის ბიუჯეტში გამოყოფილი ე.წ. „რისკის დაზღვევის“ ხარჯები ემსახურება გაუთვალისწინებელი შემთხვევების პრევენციასა და მათი უარყოფითი ზეგავლენის შემცირებას. თუმცა ბიუჯეტში ნათლად არაა ასახული აუცილებელი აქტივობების განსაზღვრული ხარჯები, როგორცაა: პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი პროექტების, შიდა გრანტების, მივლინებების, პროფესიული განვითარების, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციების, სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებისა და სხვა ხარჯები. ასევე, დაფინანსების ალტერნატიული წყაროებიდან ხარჯიც არაა შევსებული. ინტერვიუზე ითქვა, რომ აუცილებლობისას შესაძლებელია სხვა ფაკულტეტებიდან გარკვეული თანხის გადმოტვირთვა. პროგრამის მდგრადობის მიზნებისთვის ჩანს ბიუჯეტის დოკუმენტში აუცილებელი ხარჯების უფრო დეტალურად ასახვის საჭიროება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- პროგრამის ბიუჯეტი;
- სსიპ „აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის“ წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 28 თებერვლის №175 დადგენილება „აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროგრამების ფინანსური უზრუნველყოფის დასაბუთების პრინციპების შესახებ“;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- სასურველია, ბიუჯეტის დოკუმენტში უფრო დეტალურად აისახოს კონკრეტული აქტივობები.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის

შემთხვევაში)
შეფასება o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		✓		

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

<p>5.1 შიდა ხარისხის შეფასება</p> <p>პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან/პერსონალთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.</p>
<p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის შეფასების (თვითშეფასების პროცესი) პერსონალისა და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ურთიერთთანამშრომლობით წარიმართა. თვითშეფასების პროცესი დაიწყო 2018 წლის ივნისის თვიდან, პროგრამის ხელმძღვანელის</p>

მიერ ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის მოთხოვნადობის დადგენით. შედეგად მოხდა პროგრამის განახლებისა და განვითარების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება და შეიქმნა ეკონომიკის საბაკალავროსაგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებაზე პასუხისმგებელი ჯგუფი (თვითშეფასების ჯგუფი) 10 წევრის შემადგენლობით. ხოლო აქტიურ ფაზაში გადავიდა 2020 წლის ოქტომბრის თვიდან, როდესაც საბოლოო სახით ჩამოყალიბდა თვითშეფასების ჯგუფი და გადანაწილდა თვითშეფასების ჯგუფის წევრებს შორის აქტივობები და გამოიყო პასუხისმგებელი პირები. ამ პროცესში ჩართული იყვნენ აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალი, ასევე სამაგისტრო პროგრამის ერთი სტუდენტი, საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამის ორი კურსდამთავრებული და ერთი დამსაქმებელი.

პროგრამის ხელმძღვანელი თანამშრომლობდა შესაბამის სამსახურებთან (მაგალითად, უშუალოდ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთა და ა.შ.), შეფასების შედეგები და შედეგების ანალიზი განიხილებოდა პროგრამის ხელმძღვანელისა და ფაკულტეტის აკადემიური პერსონალის მიერ თვითშეფასების ჯგუფის შეხვედრებზე. მიიღებოდა გადაწყვეტილებები საჭირო ცვლილებების შესახებ. სწავლის შედეგებისა და სასწავლო გეგმის მიხედვით მოხდა თითოეული სასწავლო კურსით მისაღწევი სწავლის შედეგების განსაზღვრა, რის საფუძველზეც პროგრამის განხორციელებაში ჩართულმა აკადემიურმა და მოწვეულმა პერსონალმა შეადგინა სასწავლო კურსის სილაბუსები. პროგრამისა და სილაბუსის შემუშავებული ვერსია წარედგინა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს, ხოლო სამსახურის შეფასების შემდგომ, საბოლოო ვერსია წარედგინა ფაკულტეტის საბჭოს დასამტკიცებლად. ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დამტკიცებული ვერსიის ოქმის საფუძველზე ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა დამტკიცდა აკადემიური საბჭოს მიერ.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური მუშაობს პრინციპით: დაგეგმე-განახორციელე-შეამოწმე-განავითარე. ამის განსახორციელებლად უნივერსიტეტში ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა სისტემა ეფუძნება სამ ძირითად პოლიტიკას:

- I. საგანმანათლებლო პროგრამების ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა (EP-QA);
- II. კვლევის განვითარების პოლიტიკა (RE-QA);
- III. მართვის ეფექტიანობის გაუმჯობესების პოლიტიკა (ME-QA);

თავის მხრივ საგანმანათლებლო პროგრამების ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა (EP-QA) ხორციელდება სამი პროცედურის საშუალებით:

- 1. საგანმანათლებლო პროგრამის ინიცირების, დაგეგმვისა და დამტკიცების პროცედურა;
- 2. საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების პროცედურა;
- 3. მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარების პროცედურა.

ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, როგორც მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამა დაექვემდებარა მესამე პროცედურას და შიდა შეფასება წარიმართა სამ ეტაპად:

- I. ცვლილებების განსაზღვრა (იდენტიფიცირება);
- II. ცვლილებების შემუშავება;
- III. ცვლილებების განხილვა და დამტკიცება.

შესაბამისად, უნდა დავასკვნათ, რომ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური პროცესს იწყებს შეფასებით, ხდება არსებული ხარვეზებისა და ნაკლოვანებების აღმოჩენა

და ხარვეზების აღმოსაფხვრელად საჭირო ნაბიჯების დაგეგმვა, შემდეგ ეტაპზე ხდება ხარვეზების აღმოსაფხვრელად დაგეგმილი ნაბიჯების გადადგმა, საჭირო ცვლილებების განხორციელება (განახორციელება). სამომავლო კი მოხდება განხორციელებული ცვლილებების შედეგებზე დაკვირვება და შესაბამისად გამოყენებული მექანიზმების შემოწმება (შეამოწმე) და მიღებული შედეგების მიხედვით გამოყენებულ მექანიზმებთან ან ჩატარებულ ქმედებებთან დაკავშირებით საჭირო ცვლილებების განხორციელება პროცესის დახვეწის მიზნით (განავითარე). აღნიშნული პროცესი ეხება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ განხორციელებულ ყველა სახის საქმიანობას, მათ შორის საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარებას და უწყვეტად მიმდინარეობას.

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის შემუშავებისა და განვითარების პროცესიც ზემოთ აღნიშნული ეტაპების მიხედვით მიმდინარეობდა, პროგრამა მოცემული სახით განახლდა იგივე ეტაპების დაცვით. მუდმივად ხდებოდა ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამის განხორციელების შეფასება პროგრამის განვითარების მიზნით (სტუდენტები მუდმივად აფასებენ პროგრამის განხორციელებაში ჩართულ პერსონალს, სასწავლო კურსებს, ხდება სტუდენტების, კურსდამთავრებულების და პერსონალის კმაყოფილების კვლევა), ხოლო პროგრამის განახლების მიზნით პროგრამის ხელმძღვანელის მიერ შემუშავებული პროგრამის მიზნების, სწავლის შედეგებისა და სასწავლო გეგმის სამუშაო ვერსია კვლავ შეფასდა ყველა დაინტერესებული მხარის მიერ. მათი რეკომენდაციების გათვალისწინებით მოხდა პროგრამაში სათანადო ცვლილებების განხორციელება და შესაბამისად პროგრამის დახვეწა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- დამსაქმებელთა კვლევის შედეგები;
- კურსდამთავრებულთა კვლევის შედეგები;
- შიდა შეფასების ანგარიში;
- აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება“ (დადგენილება №157; 28.02.1018 წ);
- აწსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2018 წლის 9 თებერვლის №49 (17/18) დადგენილება „აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფციის შესახებ“;
- უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ანგარიშები;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუების შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- სასურველია, უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიშში მე-2 და მე-5 სტანდარტების ბოლოს მიეთითოს „გასაუმჯობესებელი მხარეებიც“. შიდა ხარისხის მექანიზმის ფარგლებში უწყვეტი გაუმჯობესების კონტექსტში ეს ნაწილი საჭიროებს დაზუსტებას.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

✓ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებისა და განვითარების პოლიტიკის ნაწილია გარე შეფასების მექანიზმების გამოყენება. უნივერსიტეტი თანამშრომლობს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრთან, სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციასა და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან.

საყურადღებოა, რომ უნივერსიტეტის ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაცია შედგა 2011 წელს. აკრედიტაციის ექსპერტებმა მიგნებები ეხებოდა, ერთი მხრივ, ეკონომიკის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფის ანალიზის განხორციელებას, მეორე მხრივ, პროგრამის შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემის მექანიზმის ჩამოყალიბებას, კერძოდ „დაგეგმე-განახორციელე-შეამოწმე-განავითარე“ ციკლის სისტემატიზაციასა და მის დოკუმენტურად ასახვას. ეს რეკომენდაციები უნივერსიტეტმა სრულად გაიზიარა.

ამასთან, საგანმანათლებლო დაწესებულებამ წარმოადგინა გარე შეფასების დასკვნა, რომლის ფარგლებშიც გამოთქმულია საყურადღებო რეკომენდაციები როგორც ტექნიკურ, ისე შინაარსობრივ საკითხებთან დაკავშირებით. მართალია, თვითშეფასებიდან იკითხება, რომ უნივერსიტეტმა გარე შეფასების მიგნებები სრულად გაითვალისწინა, მაგრამ პროგრამისა და მასზე თანდართული დანართებიდან ჩანს, რომ გარე ექსპერტის რჩევები არაა სრულად გათვალისწინებული. მაგალითად, ისევე აქტუალურია:

(ა) პროგრამის სწავლის შედეგების შესატყვისი ზმნებით გადმოცემა როგორც ზოგადად, ისე სამი კომპონენტის შემადგენელი ნაწილებისადმი (ცოდნა-გაცნობიერება, უნარისა და პასუხისმგებლობა-ავტონომიურობის) მიკუთვნებადობის მიხედვით;

(ბ) შეფასების სისტემის ერთგვაროვნება სასწავლო კურსთა უმეტესობაში;

(გ) სასწავლო კურსების სილაბუსებში სავალდებულო ლიტერატურის გვერდების მიუთითებლობა;

(დ) სწავლის შედეგებისა და კრედიტების დაზუსტება-მისადაგება დამატებითი (Minor) პროგრამისთვის და სხვა.

როგორც თვითშეფასების ანგარიშიდან ჩანს, აკრედიტაციის მე-5 სტანდარტს ბოლოს არაა მითითებული გასაუმჯობესებელი მხარეები. არადა იგრძნობა როგორც გარე კოლეგიალური ექსპერტის დასკვნების უფრო ეფექტიანად გამოყენების, ისე უცხოელი ექსპერტის რეკომენდაციების მექანიზმის ამოქმედების საჭიროება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- გარე ექსპერტის შეფასება;
- აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის „ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება“ (დადგენილება №157; 28.02.1018 წ);
- საგანმანათლებლო დაწესებულებების აკრედიტაციის საბჭოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის სხდომის ოქმი (გადაწყვეტილება N119);
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუების შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- პროგრამის განვითარების პროცესში უმჯობესია გარე ექსპერტის ფარგლებში გამოთქმული რეკომენდაციებისა და უცხოური გამოცდილების უფრო მეტად გათვალისწინება-გაზიარება.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში):

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში საგანმანათლებლო პროგრამის პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, მოწვეული, ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, ასევე კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით.

ამასთან, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ იგეგმება და ხორციელდება სამუშაო შეხვედრები, სადაც განიხილავენ აკრედიტაციის სტანდარტებს, აკრედიტაციის პროცედურებს, საგანმანათლებლო პროგრამის კურიკულუმისა და სილაბუსების მომზადების საკითხებს სტანდარტის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფცია ითვალისწინებს საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების პროცედურას, რომლის მიზანია, განისაზღვროს აკადემიური და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასებისათვის აუცილებელი აქტივობები და კრიტერიუმები, ამ აქტივობების/ღონისძიებების განხორციელების გზები და პასუხისმგებელი პირები. ეკონომიკის პროგრამის მონიტორინგის მიზნით გათვალისწინებულია შემდეგი აქტივობები:

1. ძირითადი დაინტერესებული პირების (სტუდენტი, პედაგოგი, დამსაქმებელი, კურსდამთავრებული) გამოკითხვები;
2. პროგრამაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის განვითარების ანალიზი;
3. ურთიერთდასწრების პროცესის ანალიზი;
4. კვლევის შედეგების სასწავლო პროცესში ინტეგრაციის ანალიზი და სხვა.

ამასთან, საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების პროცედურის დოკუმენტში განსაზღვრულია აკადემიური პროგრამების შეფასების აქტივობა, პერიოდულობა და ვადები. იდენტიფიცირებულია წარმმართველი პირი/სტრუქტურა. ამასთან, დადგენილია პროცედურის შემადგენელი ღონისძიებების განხორციელების გზები აკადემიური პროგრამებისთვის, კერძოდ: გამოკითხვების ჩატარების წარმმართველ პირს/სტრუქტურას წარმოადგენს პროგრამის ხელმძღვანელი და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური. ამასთან, ინტერვიუებისას აღინიშნა, რომ ითვალისწინებენ როგორც კითხვარების ანალიზის, ისე შიდა და გარე შეფასების შედეგებს საგანმანათლებლო პროგრამებში, სასწავლო კურსების სილაბუსებსა და სხვა დოკუმენტაციაში.

გარდა ამისა, მონიტორინგის ფარგლებში მნიშვნელოვანია პროგრამის დადარება უცხოური და ქართული უნივერსიტეტების ანალოგიურ პროგრამებთან. ეს ხელს შეუწყობს პროგრამის თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანასა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გამოყენებას. აქვე საყურადღებოა, რომ მონიტორინგისა და

პროგრამის შედეგების კომპლექსური მაჩვენებლების გამოყენებით შეფასდეს პროგრამის პრაქტიკაში განხორციელების ეფექტიანობა და თუ ამის საჭიროება დადგა, პროგრამის გაუმჯობესებისთვის გადაიდგას შესაბამისი ნაბიჯები, შევიდეს ცვლილებები პროგრამაში. **დამსაქმებლებთან უკუკავშირის შედეგად გამოვლინდა, რომ პრაქტიკული უნარ-ჩვევებისა და კომუნიკაციის უნარების გაუმჯობესების საჭიროებაა.** მართალია, გარკვეული გამოკითხვები ჩატარდა და მათი ანალიზიცაა წარმოდგენილი, მაგრამ თვითშეფასების ანგარიშში ფაქტობრივად მეხუთე სტანდარტი არ შეიცავს „გასაუმჯობესებელ მხარეებს“. არადა მნიშვნელოვანია ეს ნაწილი როგორც უწყვეტი განვითარების კრილში, ისე პროგრამის დახვეწა-მოდულირებისთვის სტუდენტთა, კურსდამთავრებულთა და დამსაქმებელთა გამოკითხვის შედეგების გამოყენების კუთხით.

დაწესებულების წარმომადგენელმა განმარტა, რომ პანდემიის პირობებში საგანმანათლებლო დაწესებულება ახალი გამოწვევების წინაშე დადგა და გადავიდა ონლაინ სწავლებაზე საერთაშორისოდ აღიარებული პლატფორმების Microsoft Teams-ისა და Moodle-ის გამოყენებით. მიმდინარე ეტაპზე სასწავლო პროცესი ხორციელდება ჰიბრიდული მიდგომით. **უნივერსიტეტის რექტორმა** კორონავირუსის შესაძლო გავრცელების თავიდან აცილების მიზნით **გამოსცა** ბრძანება, რომლითაც განისაზღვრა, რომ სწავლა/სწავლების პროცესის უწყვეტობის უზრუნველსაყოფად გამოიყენება სწავლების დისტანციური, შერეული და ჰიბრიდული ფორმები. ეს ფორმები 2020 წლის 16 მარტიდან 2020 წლის 1 აპრილამდე საპილოტე რეჟიმში ხორციელდებოდა. ამ ბრძანებით დეკანებს დაევალებათ აკადემიური ჯგუფების მიხედვით ინფორმაციის მომზადება, სასწავლო პროცესში ჩართული პირებისთვის ინფორმაციის გადაცემა და პასუხისმგებელი პირის გამოყოფა აქტივობების მხარდაჭერის მიზნით. ამასთან, განისაზღვრა ვიდეოლექციების უნივერსიტეტის ონლაინსივრცეში განთავსების მიზანშეწონილობა, ვიდეოლექციები კი სტუდენტებს აძლევთ მათი ნებისმიერ დროს ნახვის შესაძლებლობას. უნივერსიტეტში ხდება ჩატარებული ონლაინ- და ვიდეოლექციების ხარისხის მონიტორინგი. შემდგომ გამოიცა უნივერსიტეტის რექტორის სხვა ბრძანებები, რომლებზე დაყრდნობითაღ, დისტანციური სწავლების გაგრძელებისა და ინფორმაციული ტექნოლოგიების უზრუნველყოფის სამსახურმა უნდა გააგრძელოს დისტანციურ სწავლებასთან დაკავშირებული საინფორმაციო ვიდეორგოლების მომზადება, პერსონალის ტექნიკური მხარდაჭერა და ა.შ. **ფაკულტეტებზე შეიქმნა დახმარების ჯგუფები, რომლებიც აკადემიური ჯგუფების ფორმირებას უწყვეტად ორგანიზებას.** შეიქმნა სტუდენტთა დახმარების სპეციალური პორტალი, სადაც სტუდენტს გაეწია დისტანციური კონსულტაცია და ვიდეო-სახელმძღვანელოები როგორც სტუდენტებისთვის, ისე აკადემიური პერსონალისათვის. უნივერსიტეტის მიერ შექმნილი დახმარების პორტალები სტუდენტებისათვის არის www.online.atsu.ge, ხოლო აკადემიური პერსონალისთვის - www.online.atsu.ge/lector/ . თუმცა ინტერვიუებისა და დუკემენტაციის გათვალისწინებით, იგრძნობა პრაქტიკაში ამ მიმართულებით მეტი აქცენტების გაკეთების საჭიროება.

ასევე, საყურადღებოა, რომ პანდემიის პირობებში პერსონალური მონაცემების დაცვასთან დაკავშირებით სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის მიერ შემუშავებული რეკომენდაციები უნდა აისახოს ელექტრონული სწავლების ადმინისტრირების თაობაზე წესში. პერსონალური მონაცემების დაცვის „პერსონალურ მონაცემებთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, ონლაინშეხვედრების, ონლაინსწავლების ამსახველი მასალა (ფოტო, ვიდეო გამოსახულება) არის ადამიანის პერსონალური მონაცემები. ამ

გაგებით, გასათვალისწინებელია განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული სააგენტოს მიერ 2020 წელს შემუშავებული რჩევები, რომლებიც უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის ელექტრონული სწავლების ხარისხის უზრუნველყოფას შეეხება. უნივერსიტეტს სჭირდება დისტანციურ სწავლებასთან დაკავშირებით რეკომენდაციების შემუშავება ელექტრონული სწავლების ხარისხის უზრუნველყოფისა და პანდემიის გამოწვევების სათანადოდ მართვისთვის. ამ თვალსაზრისით, უნივერსიტეტს უნდა ჰქონდეს ჩამოყალიბებული დისტანციური სწავლების ადმინისტრირების წესი, რომელშიც აისახება, როგორია მხარდაჭერის ღონისძიებები სასწავლო პროცესის როგორც ტექნიკური, ისე შინაარსობრივი გამართულობის მიზნებისთვის, ასევე, როგორ წყდება აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტთა ტექნიკური კონსულტირება, რა გზით შეიძლება პერსონალურ მონაცემთა დაცვა, სტუდენტთა მოვალეობები დისტანციური სწავლებისას, სტუდენტთა უკუკავშირის უზრუნველყოფა და სხვა.

ამდენად, უნივერსიტეტს სჭირდება დისტანციურ სწავლებასთან დაკავშირებით რეკომენდაციების შემუშავება ელექტრონული სწავლების ხარისხის უზრუნველყოფისა და პანდემიის გამოწვევების სათანადოდ მართვისთვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის კონცეფცია;
- უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს N49 (17/18) დადგენილება „მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარების პროცედურის შესახებ“ (პროცედურის კოდი - EP-QA 1.3);
- უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს №49 (17/18) დადგენილება „პროგრამის შეფასების პროცედურის შესახებ“;
- სტრატეგიული გეგმა;
- უნივერსიტეტის რექტორის ბრძანებები ქვეყანაში კორონავირუსის შესაძლო გავრცელების თავიდან აცილების მიზნით პრევენციული ღონისძიებების გატარების, სასწავლო პროცესის დისტანციურ რეჟიმში წარმართვისა და ორგანიზებულად განხორციელების შესახებ (2020 წლის 13 მარტის N01-04/21 ბრძანება; 2020 წლის 16 ოქტომბრის N01-04/106 ბრძანება; 2020 წლის 3 აპრილის N01-04/25 ბრძანება; 2021 წლის 14 სექტემბრის N01-04/72 ბრძანება);
- სასწავლო კურსის სილაბუსები;
- პროგრამის მიზნების და სწავლის შედეგების რუკა;
- შრომის ბაზრის და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზი;
- ინტერვიუს ანგარიში;
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია შიდა ხარისხის მექანიზმების შესრულებაზე, ასევე, მონიტორინგის პროცედურის (გამოკითხვები, ანკეტებიდან გამომდინარე

შედეგები, მათი ანალიზი და სხვა) აქტიურ პრაქტიკაში ეფექტიანად გამოყენებასა და გასაუმჯობესებელი მხარეების გამოსწორებაზე აქცენტების გაკეთება.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- სასურველია, უნივერსიტეტმა ჩამოაყალიბოს უშუალოდ ელექტრონული სწავლების ადმინისტრირების წესი, რომელიც სასწავლო პროცესის სრულ ციკლს შეეხება; ასევე, შეიმუშავოს გზამკვლევები და დისტანციური სწავლის ხარისხის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი წინადადებები თუ რეკომენდაციები.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

○ გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

✓ **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

სსიპ - აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება, საფეხური:

ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა, პირველი დონე, ბაკალავრიატის საფეხური

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 51

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა		✓		
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა		✓		
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა		✓		
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

ეკა ლეკაშვილი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

მურმან კვარაცხელია

დავით ქარცივაძე

მიხეილ ბიჭია

ნინო ტალიკაძე